

köşe bucak DÜNYA

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

mart - nisan 2020 - sayı: 48 fiyatı: 20 tl

ISSN 1301-7687
771301768007

► Yumurta Oyma Sanatı ► Szentendre ► Mevsimlik İşçiler ► Sermet Erkin Röportajı ► Hatay Arkeoloji Müzesi

Global markaların lider temsilcisi Konya Enerji'yle, **gücünü keşfet!**

İhtiyaç duyduğunuz güç; sektörde lider markaların temsilciliğini üstlenen,
size kurumsal çözümler sunan Konya Enerji'de! **Bütün gücümüzle...**

DÜNYANIN KELEBEĞİ KONYA'DA

**KONYA TROPİKAL
KELEBEK BAHÇESİ**

RAMADAN KAREEM

RAMAZAN AYINIZ MÜBAREK OLSUN

Schneider
Electric
bayisi

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

BÖYLE OLMAK ZORUNDA DEĞİLDİ

"Merhaba!" dedi Küçük Prens.

"Merhaba!" dedi satıcı. O, susuzluğu gideren haplar satan bir satıcıydı. Bu haplardan haftada bir kez yutuyordunuz ve su içme ihtiyacı hissetmiyordunuz.

"Bunları neden satıyorsun?" diye sordu Küçük Prens.

"Bu, büyük bir zaman tasarrufu!.." dedi satıcı. "Uzmanlar hesapladılar. Haftada elli üç dakika zamandan tasarruf ediliyor.

"Peki, bu elli üç dakika ile ne yapılır?"

"Ne istersek onu yapabiliriz!.."

"Ben..." dedi Küçük Prens, "...Keyfimce harcayabileceğim elli üç dakikaya sahip olsaydım, bir çeşmeye doğru ağır ağır yürürdüm!"

İnsan soyunun yaptığı her şey, bizi gerçekten değerli olandan uzaklaştırdı. Sen, ben, o; 5G gelsin, 10 dakikada indirdiğimiz film 10 saniyede insin; fabrikalar saatte değil dakikada bir araba üretsinsin, her fabrika her şeyi saniyede binlerce adet üretsinsin, her şey olabildiğine

hızlı olsun; dediğimiz için bunları yaşıyoruz. Ben değil robotlar, çalışsın istediğimiz için oluyor bunlar.

Bir Kızılderili'nin dediği gibi "O kadar hızlı gittik ki, ruhumuz geride kaldı!"

Nasıl, mutlu musun şimdi Âdemoğlu, Havvakızı? Eğer öyleysen devam et. Çok yakında bu hız merakı, senin felaketin olacak bilmiş ol! Sakın, "Bunda benim bir payım yok, ben suçlu değilim!" deme. Suçluyuz... Hepimiz de...

Ali Sami Palaz

III. ULUSLARARASI İSLAM SANATLARI YARIŞMASI

HAT TEZHİP MİNYATÜR ÇİNİ

Bilgi ve Başvuru İçin

www.konya.bel.tr/islamsanatlari

BENİM
ŞEHRİM

İÇİNDEKİLER

10

YUMURTA
OYMA
SANATI

16

SZENDENTRE

24

MEVSİMLİK
İŞÇİLER

30

SERMET ERKİN
RÖPORTAJ

36

HATAY
ARKEOLOJİ
MÜZESİ

44

GÜDÜK
TOPLAMA

48

4 MEVSİM
TOROS
YAYLALARI

54

YÖRÜNGE
DAĞARCICI

62

PORTFOLYO

68

DÜNYA KAZAN
BİZ KEPÇE

SRI LANKA'DAN KONYA'YA UZANAN YOLCULUK

Common Rose
(Papilio Rumanzovia)

Common Rose; genellikle Sri Lanka, Hindistan, Çin veya Filipinler'de görebileceğimiz bir kelebek türüdür. Kanat genişliği 80-100 mm arasındadır. Kanatlarının alt kısımlarında koyu kırmızı veya kahverengimsi kırmızı benekler bulunur. Kanatları siyah beyaz alan çeşitleri de vardır. Gövdesi kırmızı olduğu için Common Rose, yani "Yaygın Gül" ismini almıştır. Görkemli bir dış görünüme sahip olan Common Rose'yi Konya Tropikal Kelebek Bahçesi'nde görebilirsiniz.

SELÇUKLU BELEDİYESİ

www.konyatropikalkelebekbahcesi.com

KONYA TROPİKAL
KELEBEK BAHÇESİ

BİR KARE HAYAT

Fotoğraf: Ali Acar Yazı: Mustafa Binol

İnsan Eli
Selama vedaya,tutmaya yaramaz sadece;
O el ki tutar bir eli çıkarır en derinden
O el ki Rab'binden diler tüm ümitsizliğin en
koyu yerinde
O el ki sinelere sinmiş sanrıları siler bir buğu
basitliğinde...

AŞKIM SÉYAHAT

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

KORONAVİRÜSE KARŞI ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

İlk olarak 23 Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan koronavi-rüs (Kovid-19) hızla yayılarak vaka sayısı dünya genelinde 1 milyon 400 bini aştı. 81 bini aşkın hasta hayatını kaybetti. Ül-keler çok sayıda önlemler alırken, uçuş-lar yasaklandı, büyük çaplı etkinlikler iptal edildi, sosyal mesafenin korunması için insanlara evde kalınması çağrıları yapılıyor.

Koronavirüs taşıyan kişilerin öksürme veya hışırtıyla etrafa saçtığı dam-lacıkların ortamdaki diğer bireylerin ağız, burun ve gözlerine temasıyla ya da damlacıkların yapıştığı yüzeylere dokunduktan sonra ellerin ağız, burun veya göze götürülmesiyle bulaşabiliyor.

En çok karşılaşılan belirtiler: ateş, öksü-rük ve solunum sıkıntısı.

Şiddetli vakalarda zatürre, ağır solunum yetmezliği, böbrek yetmezliği olabilece-ği gibi ölümle de sonuçlanabiliyor.

Uzmanlar, grip olup korkup hastaneye gidilmesini uygun bulmuyorlar. Gerektiğinde Sağlık Bakanlığı'nın ALO 184 danışma hattını aramalarını, yetkili he-kim tarafından yapılacak risk değerlen-dirilmesi sonucuna göre ya ambulansla evinden alınacağı ya da hangi hastane-ye başvurusu gerektiği söyleniyor. Has-

taneye giderken maske takmaları ön-görülüyor. Bu süreçte virüsün bulaşma riskine karşı önlem amaçlı olarak, kro-nik hastalığı olanların kontrollerini bir süreliğine ertelemeleri tavsiye ediliyor. Raporu olan ilaçlar hastaneye gitmeden eczaneden alınabiliyor.

Koronavirüse karşı korunmak için Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı 14 kurala uyma-mız gerekiyor:

1. Ellerinizi sık sık su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca ovalayarak yıkayın.
2. Soğuk algınlığı belirtileri gösteren kişilerle aranıza en az 3-4 adım mesafe koyun.
3. Öksürme veya hışırtı sırasında ağız ve burnu tek kullanımlık mendille kapatın. Mendil yoksa dirseğin iç kısmını kullanın.
4. Tokalaşma, sarılma gibi yakın temas-lardan kaçının.
5. Ellerinizle gözlerinize, ağızınıza ve bur-nunuza dokunmayın.
6. Yurt dışı seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin.
7. Yurt dışından dönüşte ilk 14 günü evi-nizde geçirin.
8. Bulunduğunuz ortamları sık sık

havalandırın.

9. Kıyafetlerinizi 60-90°C'de normal de-terjanla yıkayın.

10. Kapı kolları, armatürler, lavabolar gibi sık kullandığınız yüzeyleri su ve de-terjanla her gün temizleyin.

11. Soğuk algınlığı belirtileriniz varsa yaşlılar ve kronik hastalığı olanlarla te-mas etmeyin, maske takmadan dışarı çıkmayın.

12. Havlu gibi kişisel eşyalarınızı ortak kullanmayın.

13. Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin, uyku düzeninize dikkat edin.

14. Düşmeyen ateş, öksürük ve nefes darlığınız varsa, maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun.

Maske kullanırken burnu ve ağız tam ka-pamasına dikkat etmeliyiz. Nemlendik-çe değiştirmeli, maskenin ön tarafını ke-sinlikle ellememeliyiz. Maskeyi arkadan çıkarmalı elimizi de iyice yıkamalıyız. Eve geldiğimizde kıyafetlerimizi yıkamalı ya da en an 6-7 saat yaşadığımız ortamın dışında tutmalıyız.

Sağlık Bakanlığı'nın yapmış oldu-ğu koronavirüse ilişkin açıklamaları <https://www.saglik.gov.tr/> den gün-cel olarak takip edebilirsiniz.

Grandeur®
Non Stick Process

**AMACI AYNI,
RUHU FARKLI...**

YUMURTA OYMA SANATI

Yazı ve Fotoğraflar: **Levent Pak**

Hamit Hayran'ın Ankara, Gölbaşı Sanat Sokağı'ndaki atölyesinden içeri girdiğimde ne ile uğraştığını anlayamadım. Elindeki alet ile yumurtaya delikler açan, desenler çizen Hamit Bey'e ne yaptığını sordum, "Yumurta Oyma Sanatçısı" olduğunu belirterek kendisine peş peşe yönelttiğim soruları yanıtladı.

Hamit Hayran, 1956 yılında Kırşehir'de doğmuş, babasının işleri dolayısıyla 1958 yılında Ankara'nın Gölbaşı ilçesine yerleşmişler. 1988 yılında geçirdiği yüksek gerilim elektrik kazası sonucu kendisi için zorlu bir süreç başlar. 1990 yılına ortopedik yürüme engelli bir birey olarak hayatına devam etmek zorunda kalır. Aynı yıl yumurta oyma sanatına başlayan Hamit Bey, 2013 yılında 'Yetenek Sizsiniz' yarışma programına katılır ve bu sayede bu sanatı tüm Türkiye'ye duyurur.

Geçirdiği iş kazası nedeniyle bir süre yatağa bağımlı kalan Hamit Bey, yumurta oyma sanatı ile hayata tutunmuş. O dönemde kendisi için bir uğraş ararken yumurta kabuklarına kendi geliştirdiği aletlerle desenler yapmaya başlamış.

Deneme yanılma yöntemiyle sanatını geliştiren Hamit Hayran, sonradan dünyada bu sanatın yapıldığını ve hatta bir derneğin olduğunu öğrenmiş. Şu anda Dünya Yumurta Oyma Sanatı Derneğine üye olan ilk ve tek Türk kendisi.

Osmanlı Dönemi'nden beri yapılan bu sanatı, Hamit Hayran 29 yıldır yapıyor. Türkiye'deki her türlü yumurta kabuğunun üzerinde çalıştığını belirten Hamit Bey, şu sıralar bir rekor üzerinde de çalışıyor. Yumurta üzerine 8708 delik açarak 2018 yılı dünya birincisi olan Hayran, bu sefer 11 bin delik açarak rekorunu bir üst seviyeye taşımak istiyor. Bunun için çalışmalarına başlamış ve yumurtadaki delik sayısını şimdiden eski rekorunun üzerine çıkarmış.

Oval yumurta kabuğunu sanat eseri haline getirmek hiçte kolay değildir. Kullandığı yumurtalar genelde Hint bül-bülü, muhabbet kuşu, güvercin, tavuk, ördek, kaz ve deve kuşu yumurtası... Kalınlığı bazen bir kâğıt bazen 1 cm olan yumurtaların her biri üzerinde çalışmak ayrı bir maharet gerektirir.

Her sanat dalında olduğu gibi yumurta

oymada sabır gerektiren bir sanat dalı. Hamit Bey, bir yumurta üzerinde aylarca çalıştığını belirtiyor. Desenin ve kompozisyonun zorluğuna göre değişen bu çalışma süresince bazı aksilikler de olmuyor değilmiş. Üzerinde çalıştığı yumurtanın kırılması, bu sanata başladığı zamanlarda çok başına gelmiş. Ama Hamit Bey yılmamış ve tekrar tekrar deneyerek bugünkü seviyeye gelmiş. Bazen ziyaretçileri, üzerinde çalıştığı ya da bitirdiği yumurtayı kırmış, onları da sabırla ve hoşgörü ile karşılamış. Sohbetimiz esnasında Hamit Bey normalde ellerinin titrediğinden, ama yumurta üzerinde çalışırken bu titremenin kesildiğinden bahsetti. Aslında bu uğraşı kendisi için tam bir terapi olmuş aynı zamanda.

Hamit Bey'in, zamanla bu işi öğrenmek isteyen talebeleri olmuş. İsteyen herkese bu sanatı öğretmek için uğraşmış. Sabırlı olanlar bu yoldan ilerlemiş, olmayanlar yarı yolda bırakmış.

Osmanlı Dönemi'nde var olan ancak sonradan unutilan bu sanat, Hamit Bey'in gayretleri sonucunda yeniden gün yüzüne çıkmış.

GUINNES REKORLAR KİTABINA GİRMEK İÇİN TAVUK YUMURTASI ÜZERİNE 11.827 DELİK AÇIYOR. PEKİ NEDEN, İŞTE AÇIKLAMASI?

*Yumurtadaki deliklerin 6 bin 666'sı Kuran'ı-Kerim'deki ayet sayısına işaret ediyor.

*1990 Yılı sanatçının, sanata başladığı yıl.

*2020'si ise sanatçının çalışmasını bitirdiği yıl.

* 571'i Peygamber efendimizin doğum yılı.

* 500'ü Peygamber efendimizin 500 hadisi şerifini anlatıyor.

*30, sanatçı, otuz yıldır bu sanatla uğraşıyor

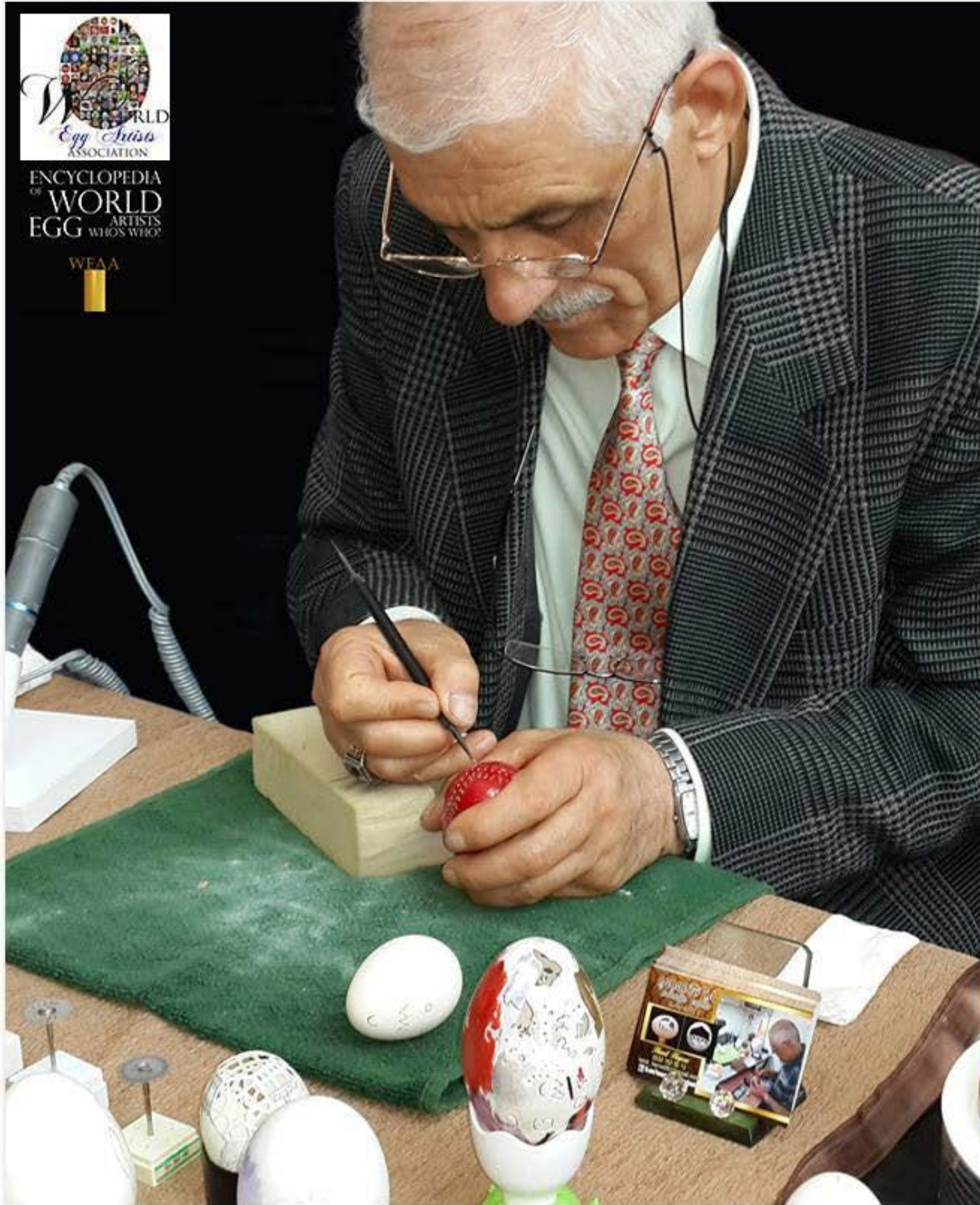
*34 yaşında bu sanata başladığı için.

*16 Türkiye'de sanatçının öğrencileri dahil bu sanatla uğraşan ustaları temsil ediyor.

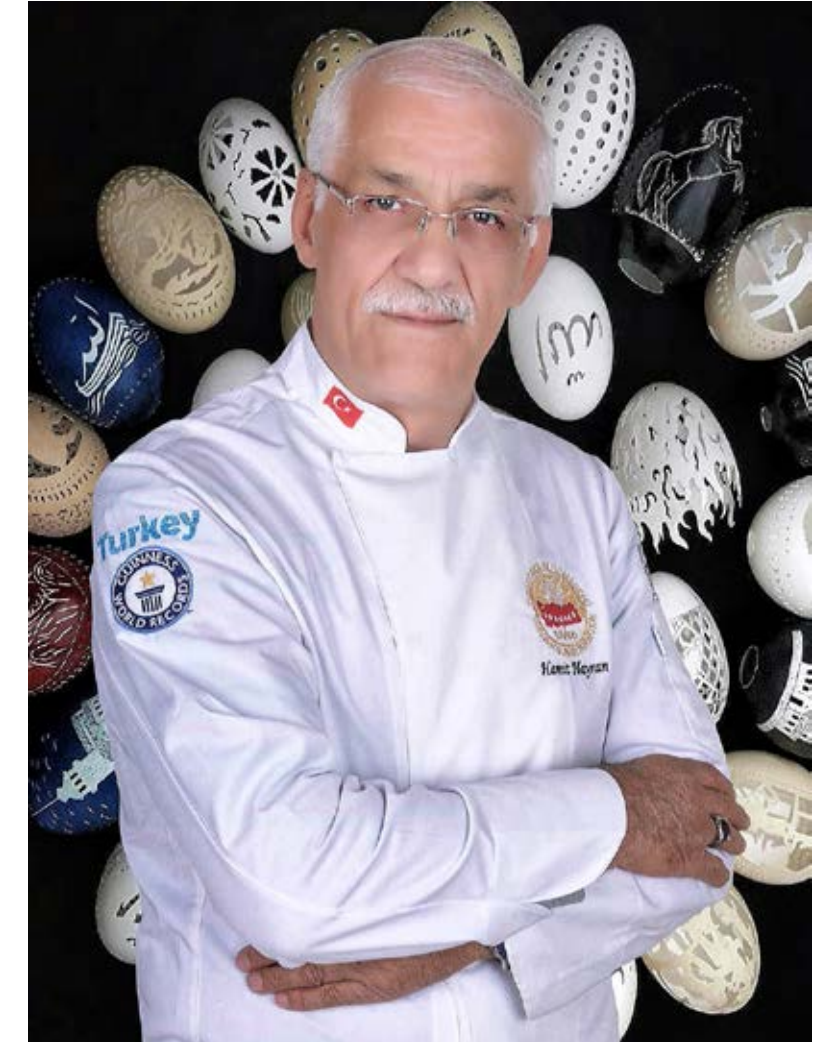
Bu rakamlar topladığında 11 bin 827 rakamı ortaya çıkıyor.

Sanatçı bundan önceki çalışmasında ,Tavuk yumurtasına 8708 delik delerek Dünya rekoruna geçmişti. Şimdi ise aynı büyüklükte tavuk yumurtasına 11827 delik delerek kendi rekorunu geçmiş olacak

Hamit HAYRAN, Turkey
 ENCYCLOPEDIA OF WORLD EGG ARTISTS - WHO IS WHO?
 WORLD EGG ARTISTS ASSOCIATION

Dünya Yumurta Sanatı Derneğinde kayıtlı sayfasını ziyaret edebilirsiniz.
 Sanatçı aynı zamanda Türkiye Aşçılar Federasyonu(TAFED) Milli Takımında

TUNA NEHRİ KIYISINDAKİ NOSTALJİ MÜZESİ:

SZENTENDRE'DE GEÇMİŞE KISA BİR YOLCULUK

Yazı: Ahmet Saral Fotoğraflar: Ahmet Saral, Hadnagy Szabolcs, Névai Gábor

RETRO
DESIGN
CENTER

RETRO
DESIGN
CENTER

70-ES ÉVEK VILÁGA

RETRO MÚZEUM

THE WORLD OF 70'S * RETRO WELT * MYŽEŇ - PETPO

Macar arkadaşımın yanıma gelerek,
"sosyalist dönemlerde insanların
tatillerini göl kıyısında geçirmek için
aileleriyle saatlerce Doğu Almanya'dan
Balaton Gölü'ne kadar bu arabayla
geldiklerini" söylediği o an arabanın
içinde olmasaydım inanın bu kadar
etkilenmezdim.

Macar kasabası Szentendre, derginin baskıya gireceği bu ay içerisinde Avrupa Komisyonu'nun "Avrupa Mirası Markası" ödülüne layık gördüğü on yerden biri oldu. Bu ayrıcalık Avrupa'nın tarihine, kültürüne, gelişimine önemi ve katkısı bulunan yerlere veriliyor. Hazır bu haber tazeliğini korurken, bu yazımda bu kasabaya gerçekleştirdiğim bir seyahatten tadı damağımda kalan bir anıyı sizlerle paylaşmak istiyorum.

Szentendre'ye Macaristan'ın başkenti Budapeşte'den hareket eden banliyö treniyle yaklaşık kırk dakikalık bir yolculuk sonunda kolaylıkla ulaşılabilir. Buraya Tuna Nehri üzerinden vapurlar veya kara yolundan şehirlerarası otobüsler de işliyor. Kasabada on adet müze, altı adet de sanat galerisi var. Bunlar arasında Kovács Margit Seramik Müzesi, Károly Ferenczy Müzesi, Milli Şarap Müzesi, Béla Czöbel Müzesi en başlıcaları. Erdész, Műhely ve Aktív Art isimli sanat galerinin de oldukça popüler olduğunu gördüm. Kasabanın bu entelektüel

kimliği, sadece Doğu ile Batı, Balkan ve Karpat kültürleri arasında değil, aynı zamanda Katolik ve Ortodoks mezhepleri arasında da asırlar boyu başarılı bir köprü görevi görmesi sayesinde oluşmuş. Dolayısıyla kazandığı bu haklı itibar ile de Budapeşte'ye gelen turistler için ziyaret edilmesi elzem bir yere dönüşmüş.

Kuruluşu Roma İmparatorluğu'na kadar uzanan kasabanın en bilinen yerleşimcilerinin Osmanlı'nın Balkanlar'a hükmettiği dönemde oradan gelen Sırp olduğu söyleniyor. Zamanla Alman, Rumen kökenli halkların ve Kuzey Slavların da buraya yerleşmeleri kasabaya çok kültürlü kimliğini kazandırmış. Öğrendiğime göre, burada yaşayan Sırp nüfus "tek çocuklu aile" modelini benimsediği için 19. yüzyıldan itibaren Macarlar baskın nüfus haline gelmeye başlamış. Kasabada fiyatlar başkent Budapeşte'ye göre çok daha uygun. Bu yüzden çok sayıda hediyelik eşya mağazası bulunmakta. Benim en çok ilgimi çeken detay ise QR olarak isimlendirilen barkod sisteminin

günlük hayatın bir parçası haline gelmiş olmasıydı. Kasabada ücretsiz sunulan internet hizmeti sayesinde afişlerin, binaların, tabelaların üzerinde bulunan barkodları cep telefonu ya da tablet aracılığıyla okutarak açıklayıcı ve yönlendirici bilgilere kolaylıkla ulaşabilmek mümkün.

Sözünü ettiğim sanat galerileri ve müzeler dışında beni özellikle meraklandıran bir yer vardı Szentendre'de: Nostalji Müzesi. Sadece yetmişli ya da seksenli yıllardan kalmış olduğu için çalışmadığı halde sakladığım irili ufaklı o kadar çok şey var ki evimde, bu müzede bir zamanların canlı tanığı olan pek çok objeyi bir arada görebilmenin heyecanı kasabanın diğer ucuna doğru koşar adım yürürken buldum kendimi. Bir fincan kahve ve yanında bir dilim kek için ödediğimden çok daha az bir bedel karşılığında tek kişilik müze giriş biletlerimizi aldık. Özellikle çoğul ifade kullanıyorum; çünkü bu yolculuğumda Budapeşte'den beri bana eşlik eden ve

aynı neslin çocukları olduğumuz iki değerli Macar dostumu da anmadan geçemeyeceğim.

Müze müstakil bir ev gibi tasarlanmış. Hemen girişte sizi teneke oyuncaklar karşılıyor. 1940'lı yıllardan 1980'lerin sonuna kadar pek çok çocuğu mutlu etmiş, genellikle de dar gelirli insanlar için tasarlanmış bu modellere bakarken âdeta kendimden geçtim. Tabii bir zamanlar demir perde ülkesi olmanın getirdiği ithalat yasağı da iç piyasalarda bu gibi basit ve düşük maliyetli oyuncak üretimini özendirmiş. Hemen yanındaki odaya girdiğimde bu odanın tasarımını görür görmez kendimi sanki bir teknik servisin atölyesinde gibi hissettim. İçeride irili ufaklı aklınıza gelebilecek her tür cihaz ve eşya vardı: Dürbünler, lehim yapmaya yarayan aletler, kulaklıklar, plakçalarlar, saç kurutma makineleri, kâğıt delgeçleri, her boyutta radyolar, cep fenerleri, elektrik süpürgesi başlıkları, televizyonlar vs. Buradaki her şeyi tek tek incelerken tanıdık bir şey çarptı gözüme: bir adet Commodore 64 bilgisayar klavyesi! Çocukluğumda seksenli yılların ikinci yarısında aynısından bende de mevcuttu, eski bir dostu uzun sonra görmenin heyecanı beni benden aldı. Macar dostlarım da bir zamanlar kendilerinin de sahip oldukları başka şeyleri görüp hemen aralarında koyu bir sohbete daldılar.

Gezmeye devam ediyoruz, bu kez çalış- ma odası havası verilmiş bir odadayız. Burada bir döneme ait kâğıtlar, bozuk paralar ve sigaralar sergileniyor. Duva- ra monte edilmiş ve sadece raflardan oluşan eski bir adet kitaplık var ve raflarında dizili otuz, kırk sene önce basılmış her yaş grubuna hitap edecek içerikte kitaplar görüyoruz. Hemen yanında yetmişli yıllardan ilham aldığı anlaşılan tipik bir oturma odası mevcut. Ayakla- rı yere yakın bir kanepe var ve üzerine uzanmış bir kadın mankeni yerleşti- rilmiş. Tropikal bir ada fotoğrafı duvar kağıdı olarak asılmış. Yere o dönemin ruhunu yansıtan bir halı serilmiş, üzerin- de ise ahşap uzun bir büfe var, büfenin ortası kayar camlı, içerisine kristal bar- daklar yerleştirilmiş, büfenin üzerinde de bir adet radyo duruyor.

Bu sefer de mutfağa giriyoruz. Buzdola- bı, fırın gibi bir mutfagın demirbaşlarının sosyalizm zamanında Orta Avrupa'da sıklıkla tercih edilen markalardan seçil- miş olduğu gözümüze çarpıyor. Burada bir mutfakta bulunabilecek her şey var: Artık üretilmeyen markaların yanı sıra meşhur markaların (sabun, gazlı içecek, salça, bira gibi) 1950'lerden 1980'lerin sonuna kadar olan modelleri de sergi- leniyor. Ancak bunların sergilendikleri yere bel hizasına gelen minik bir para-

van nedeniyle ulaşamıyordu. Yine de bu paravan, başınızı uzatıp teşhir edilen ürünleri incelemeye ve bunların fotoğ- rafını çekmeye engel olmadı.

Mutfaktan direkt bahçeye çıkılabiliyor- du. Burada ilk gördüğümüz nesne koca- man bir Ikarus otobüsü oldu. Macarların kendi öz markaları olan ve ülkemizde de başta Ankara ile İstanbul olmak üze- re bir zamanlar toplu taşımada çok sık

kullanılan bu otobüsler, 90'lı yıllarda fabrikası kapandığı için uzun süre üre- tilmemişlerdi. Ancak, her ne kadar Çinli bir yatırımcı markayı satın alarak yakın geçmişte yeniden üretime geçmiş olsa da eski modellerin sahip olduğu o gör- kemlin yeniler yanından dahi geçemi- yorlar! Artık müzede sergilenmeye baş- lamış bu araçlar, şehir içi toplu taşıma seferlerinden kademe kademe çekiliyor olsalar da Macaristan'da şehirler ve ka- sabalar arası yolculuklarda hala aktif ve bakımlı olarak hizmet veriyorlar. Uzun yıllar önce Budapeşte'den Estergon'a yaptığım şehirlerarası bir seyahatimde bir Ikarus'a binmiş olduğumu hatırlı- yorum hemen. Macar arkadaşlar alışık oldukları için önceliklerini otobüse ver- miyorlar ve ben de kendi başıma ana vatanında orijinal bir Ikarus otobüsün içinde bulunma heyecanını doyasıya ya- şamaya başlıyorum. Ankara'da da zama- nında az mı binmiştim bu otobüslere! Biner binmez çocukluğum gözlerimin önüne geliyor. Şoför koltuğunda oturup zamana tanıklık etmiş bir direksiyonu tutmak, vitesi değiştirmek belki çocuk- ça bir davranış ama tarifsiz bir keyif.

Otobüsün arka tarafı minik bir ulaşım müzesi olarak şekillendirilmiş. Çekme- celerden oluşan metal bir dolap yerleş- tirilmiş, her çekmecede gruplarına göre bir döneme ait resmi evraklar sergileni- yor ve bunların üzeri camla örtülmüş.

Ehliyetler, trafikle ilgili resmi belgeler, ceza tutanakları, bilet örnekleri, toplu taşıma araçlarında çalışan görevlilere ait

evraklar ve rozetler aklımda kalanlardan bazıları.

Otobüsten hiç istemeyerek de olsa indim ve bahçede sergilenen diğer otomobilleri gezmeye başladım. Bu- rada, sosyalist dönemde demir perde ülkelerine ait otomotiv sanayinin "seç- kin" örneklerini gördük. Meraklıları he- men bileceklerdir, orada gördüğümüz modeller arasında bakın neler vardı:

Zastava, Fiat 125P, Dacia 1300, ZAZ Za- porozhets, Lada Vaz-2103, Skoda 120 GLS, Skoda 1203, Trabant 601, Wart- burg 353 ve Oltcit. Bu modellerin her birinin sürücü koltuklarına oturabilmek mümkündü. İçine yerleşince açıkça an- laşılıyor ki sürücü konforu olmayan ka- binde zaman geçirmek ve dikkati yola verebilmek müthiş bir dertmiş, özellikle Trabant'ın içinde bunu fazlasıyla hisset- tim. Macar arkadaşımın yanıma gelerek, "sosyalist dönemlerde insanların tatille- rini göl kıyısında geçirmek için aileleri- le saatlerce Doğu Almanya'dan Balaton Gölü'ne kadar bu arabayla geldiklerini" söylediği o an arabanın içinde olmasay- dım inanın bu kadar etkilenmezdim.

Son olarak, ayaklarımız bizi bahçeden evin altındaki mahzene uzanan merdivenlere götürdü. Buraya oto sanayideki bir bakım garajının havası verilmiş. İçeride parçalara ayrılmış motorlar, kaynak makineleri, bisikletler, havası imiş lastikler gibi bir garajda olabilecek her şey mevcuttu. Bu parçalardan en yenisinin seksenli yılların başına ait olduğunu da ayrıca belirtmek isterim. Son olarak, üzerinde nostaljik üniformasıyla bir Macar trafik polisini görüyoruz. Bu figür şüphesiz Madame Tussauds gibi balmumu heykel müzelerinde görmeye alışık olduğumuz kalitede değil ama müzenin ruhunu fazlasıyla yansıtıyor.

Müzei gezerken hissettiğimiz bu kadar yoğun duygudan sonra yorulmaktan ve acıkmaktan kaçamadık. Hemen Tuna Nehri kıyısında bulunan güzel bir restorana giderek susuzluğumuzu giderdik; lezzetli bir Macar yemeği yiyerek manzaranın tadını çıkarttık. Sağlıklı yarınlarda bir başka yazıda görüşmek üzere!

Ahşabın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fırınlı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fırınlı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332
444 5856

www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırımlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

**PANDEMİNİN MEVSİMLİK
GEZİCİ TARIM İŞÇİSİ
HANELER VE
ÇOCUKLARA ETKİSİ**

Yazı: Ertan Karabıyık, Sinem Bayraktar Fotoğraflar: Kalkınma Atölyesi Arşivi

Türkiye’de mevsimlik tarımsal üretimde çalışan ailelere ve mevsimlik tarımsal üretimin dinamiklerine dair son yıllarda yapılan araştırmalar, mevsimlik tarımsal üretimde yer alan işçi ailelerin çocuklarının mevcut durumu, yaşam koşulları, ihtiyaçları ve çocuk emeğinin kullanımına ilişkin detaylı bilgiler sunmaktadır.

Ücretli tarım işçiliği yapan hanelerinin demografik özellikleri ve yaş kompozisyonu, bu hanelerin kalabalık ve çok çocuklu haneler olduğunu gösterirken hanehalkı üyelerinin büyük çoğunluğunun okur-yazar olmayan ve ilkokul mezunu bireylerden oluştuğuna işaret etmektedir. Bu alanda yapılan birçok araştırma mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çalışan veya ailesiyle birlikte yaşayan çocuklarının eğitim, sağlık, çocuk koruma gibi temel hizmetlere erişimde, yaşam ve çalışma ortamlarının iyileştirilmesinde sorunlar yaşadığını göstermektedir. Özellikle yaşam alanında barınma, su, tuvalet, banyo ve elektrik konusunda karşılaşılan sıkıntıların çözümü, çocuk koruma özelinde bakıldığında, acil önem arz etmektedir.

Mevsimlik gezici tarım işçisi ailelerin barınma koşulları incelendiğinde çadır alanlarının insani koşullardan uzak olduğu görülmektedir. Mevsimlik gezici tarım işçiliği, aile içi emeğin yoğun olarak kullanıldığı bir iştir ve bu göç hareketliliğine çocuklar da dahil olmaktadır. Aileler çalışmak için geldikleri illerde, genellikle köy ve mahallelerin yakınında veya ovaların ortasında, bahçe, dere veya kanal yanına, tali ya da ana yol kenarına kendi imkânlarıyla kurdukları genellikle plastik branda malzemeden olan çadırlarda yaşamaktadırlar. Bu çadır yerleşim bölgelerindeki yaşam bazen kısa süreli bazen de yıllarca sürebilmektedir.

Kentin çeperlerinde yer alan, çoğunlukla en yakın mahalle/köye bazen kilometrelerce uzak olan, dere ya da su kanallarının hemen yanına kurulan çadır alanlarında mevcut barınma koşulları hem yetişkinler hem çocuklar için çeşitli tehlike ve riskler barındırmaktadır. Bu alanda yapılan birçok araştırma çöplerin nadir toplandığını, çevre sağlığı ilaçlamasının yapılmadığını, yeterli ve etkin atıksu uzaklaştırmanın bulunmadığını, temiz içme ve kullanma suyuna erişim sorunu bulunduğunu, elektriğin kısıtlı olduğunu, bulaşıcı ve salgın hastalık riskinin yüksek olduğunu ve hem orada yaşayan topluluğun hem de genel halk sağlığının risk altında bulunduğunu göstermektedir.¹

1- Kalkınma Atölyesi (2018) Yoksulun Umudu Çocuk! Mevsimlik Tarım İşçisi Haneler ve Çocuk İşçiliği Araştırması

Türkiye ‘Sağlık Dönüşümü’ adı verilen reform çabası ile mevcut sağlık sisteminde önemli değişiklikler yapmıştır. Bu sistemde bağışıklama, gebelik ve çocuk izlemeleri gibi önemli koruyucu hizmetler öncelikle kişilerin bağlı oldukları aile sağlık merkezlerindeki aile hekimleri tarafından takip edilmektedir. Nitekim mevsimlik gezici tarım işçilerinin konaklama yerlerinin çoğu Aile Sağlık Merkezleri ve Sağlık Evleri’ne uzak mesafededir ve bu merkezlere işçilerin ve ailelerinin ulaşımı için sürekli vasıta ve finansal kaynak bulunmamaktadır. Mahallelerde bulunan sağlık evlerinde ise haftanın sadece bir ya da iki günü aile hekiminin hasta kabulü mümkündür. Mevsimlik gezici tarım işçiliğinde yer alan söz konusu haneler gezici oldukları için düzenli ve sürekli takipleri sağlık personeli tarafından yapılamamaktadır.²

En kötü biçimdeki çocuk işçiliğinden biri olan mevsimlik gezici tarım işçiliğinde iş kazaları ve meslek hastalıkları riski en yüksek derecededir. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin sağlık hizmetlerine erişimlerine dair çalışmalar kişilerin sağlık hizmeti arayışlarının ancak fonksiyon kaybı sonrasında olduğunu göstermektedir. Yani, kişiler rahatsızlıkları bahçede, tarlada çalışmalarını tamamen engellene kadar herhangi bir tedavi arayışına girmemektedirler. Hastalığın ciddiyeti arttıkça genel olarak tedavi zorlaşmakta, pahalılaşmakta ve daha ileri seviye bakım gerektirmektedir.³

2-Kalkınma Atölyesi (2017) Geçmişten Günümüze Adana Ovası’nda Mevsimlik Tarım İşçileri ve Çocukları; Adana Ovası’nda Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Mevcut Durumu Analizi

3-Acıbadem Üniversitesi MEDAK Öğrenci Kulübü (2015) ‘Sen Oradaysan Biz De Oradayız’ Projesi Raporu <https://www.hayaledingerceklestirelim.com/Content/documents/sen-oradaysan-bizde-oradayiz.pdf>

Çoğunlukla şehir merkezine uzakta olan yaşam ve çalışma ortamları ambulansın bölgeye varış süresini uzatmaktadır. Ayrıca mevsimlik gezici tarım işçisi hanelerin barındıkları çadır yerleşimlerinin olduğu bölgelerde toplu taşımanın seyrek olması

aileleri çocuklarını hastaneye götürmek istediklerinde tarım aracı, çavuş ya da toprak sahibinin özel aracına muhtaç bırakmaktadır.⁴

4-Kalkınma Atölyesi (2018) Mevsimlik Tarımsal Üretimde Kurumsal Boşlukların Azaltılması Projesi alan bulguları.

Çalışma ortamına ulaşım minibüs, traktör ya da yürüyerek sağlanmaktadır; çalışma ortamlarının neredeyse tamamında insana yakışır dinlenme alanları, yemek yeme yerleri, tuvaletler, el yıkama alanları, temiz içme ve/veya kullanma suyu bulunmamaktadır; yapılan işin biçimine göre işçi sağlığı ve iş güvenliği esaslarına uygun biçimde gerekli ve yeterli tedbirlerin alınmadığı da saha gözlemleri sırasında görülmektedir.

Mevsimlik gezici tarım işçisi haneler ikamet ettikleri yerden başka bir ilin bitkisel üretim faaliyetlerinde çalışmak için göç etmekte ve gittikleri ilde çalıştıkları tarla veya bahçelere en yakın kırsal alanlarda,

kendi imkanlarıyla kurdukları çadırlarda veya kamu kurumlarının tahsis ettiği sınırlı sayıda barınma yerlerinde konaklamaktadırlar. Mevsimlik gezici tarım işçisi hanelere ve özellikle de çocuklarına ilgili hizmetlerin sunumuna dair planlama ve izleme yapabilmek için bu hanelerin demografik özelliklerini, yaşam koşullarını, konakladıkları yerleşim alanındaki riskler ile eğitim ve sağlık başta olmak üzere, kamusal hizmetlerden yararlanma durumları ve ihtiyaçlarını tespit ve analiz etmek gereklidir. Bütüncül bir yaklaşım ile bu bağlamdaki ilgili tüm aktörlerin faaliyet alanlarının, hedef gruplarının ve onların ihtiyaçlarının belirlenmesine, kapsamlı, kapsayıcı, uzun vadeli ve çok ortaklı çözümlere ihtiyaç vardır.

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin, “özkarantina” durumuna ayak uydurmalarının mümkün olmadığı aşıkardır. Hem iç pazar hem de küresel ihracat için birçok yöresinde ve ilinde 12 aya varan tarımsal üretimin yapıldığı Türkiye’de böylesi “evle-

re kapanılan” ve belirsizliğin hâkim olduğu bir dönemde besin ve hammadde arzının aksamamasında ve ayrıca olası bir israfın önlenmesinde mevsimlik tarım işçilerinin hayati rolü bulunmaktadır. Emeği böylece hayati önem taşıyan ve tarımsal üretim süreçlerinde gezici olarak yer alan mevsimlik tarım işçilerinin yıllardır birçok saha araştırmasında tespit edilen insan onuruna yakışmayan yaşam ve çalışma koşulları salgından korunmanın ve yayılımı önlemenin bireye bırakıldığı şu dönemde hem bu aileler hem de toplum sağlığı ve güvenliği açısından çok büyük riskler içermektedir. Pandemi sürecinin yönetiminde toplumun en kırılgan gruplarından olan bu kesime özenle yaklaşılmalı, temel insan haklarının temini için hizmet sunumu öncelikli olmalıdır.

SIHİRBAZLAR KRALI,
İLLÜZYONİST, TİYATRO
OYUNCUSU, KOLEKSİYONER,
SERMET ERKİN'İN
SIHİR DOLU DÜNYASINA
YOLCULUK

Röportaj: **Benian Çulhaoğlu**

Bu kez televizyonun tek kanallı döneme heyecan ve merak katan, yaptığı sihirleri izlemek için ekran başına koştuğumuz, neredeyse yarım asırdır dünyanın farklı köşelerinde gösteriler yapan ünlü illüzyonist Sermet Erkin'in Karamürsel'deki evindeydik. Kızı Piraye Nazlı ve sevimli köpeği Sosa ile birlikte bizleri ağırladığı her köşesi illüzyon, tiyatro ve müzik dolu evinde keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Sermet Bey, dünyada sayılı insanların yaptığı bir mesleği yapıyorsunuz. Sihirbaz olma fikri ilk nasıl doğdu?

"Sihirbaz olacağım," diye bir düşüncem yoktu. Bunun bir meslek olabileceğini düşünmemiştim. 1965 yılıydı. Her şey Zati Sungur Bey'in evine kiracı olmamızla başladı. Büyük illüzyonist ve sahne gösterisi sunan tek kişiydi. Illüzyon sanatını öyle tanıdım. Aile dostumuzdu. O zaman 70 yaşlarındaydı. Son senesiydi, sonrada bıraktı. Çocukken gösterilerini seyrededim, evinde de yaşamına tanık oldum. Hoşuma gitmiş olmalı. Zati Bey bir stüdyo kurmuştu. Illüzyon malzemeleri üretimi, satımı yapıyordu. Böylece malzemelerin üretim aşamasını da görme şansım oldu. Ölene kadar da yakınlığımız sürdü.

Sanat hayatınız nasıl başladı?

Zati Bey'in ilk defa Anadolu turnesini düzenleyen Necdet Mahfi Ayral'dır. Onunla da bu vasıta ile tanıştım. Kendisi şehir tiyatrolarının sahne amiriydi. İlkokulda müsamerelere çıkardım. Beni bir oyunda izlemiş, beğenmiş. Şehir tiyatrosuna aldı.

Ferih Egemen çocuk tiyatrosunun kurucusu ve sanat yönetmeniydi. Onun öğrencisi oldum. Sonra radyoda seçmeler oldu, çocuk sanatçısı yetiştirilmek üzere. Kazandım. Vedat Demirci radyo çocuk saatinin yöneticisiydi. Onunla çalıştım. Konservatuvarın çok ilerisinde bir eğitimdir bunlar.

Okulda mandolin çalıyordum. Bir gün İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi'ndeki çekime götürdüler. Mandolin hocası beni bir adama teslim etti. Adam stüdyoda bir şey sunuyordu. Benden şiir okumamı istedi. Aklıma hiç şiir gelmedi. O zaman yeni şarkıların güftesi çıkardı. Ben de takip ederdim. Nezahat Bayram'ın bir türküsünü şiir gibi okudum. Meğer o adam Halit Kivanç'mış. Beğenmiş beni. "Çocuk haberlerini sunsun," demiş. Böylece televizyon deneme yayınlarında çocuk haberleri okumaya başladım. Yıl 1967. Sanat hayatım böylece başlamış oldu.

1974'de Muhsin Ertuğrul çağırmıştı. Zati Bey'in öğrencisi olduğumu öğrenmiş. Geleneksel Türk tiyatrosu kapsamında çocuk oyunu sahneye koyma projesinden bahsetti. Kukla, Karagöz ve hokkabazı anlatan bir sahne gösterisinde yer almamı istedi. Böylece Fatih Reşat Nuri Güntekin sahnesinde illüzyonist olarak profesyonel yaşamıma başladım. O yıl Beşiktaşlılar Derneği'nin fakir çocuklar için düzenlediği sünnet töreninde ilk defa ferdi olarak gösteri yaptım.

Ailenizin meslek seçiminize bakışı nasıldı?

Ailem karışmazdı. Maddi yönden hiçbir sıkıntımız yoktu. "Okul!" diye ısrar etmediler. Ancak Zati Bey'in hanımı okulu bitirmem için çok ısrar etti. "Meslek ölür, seyirci kalmaz, terslik olur. Zati Bey çok kızar, mutlaka bitir," derdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünü bitirdim. Öncesinde 4 yıl Türkoloji okudum. Ancak siyasi olaylar nedeniyle bırakmak zorunda kaldım.

Ailenizde sanatçı var mıydı?

Eniştem, büyük halamın eşi, zamanın çok önemli emprezaryosudur. Safiye Ayla'yı sahneye çıkartan, Mullen Ruj Gazinosu'na alan kişidir. Küçük Çiftlik Parkı'nı, Florya Gazinosu'nu, Kristal Gazinosu'nu işleten adam. Benim adımla Safiye Ayla'nın eşi Muhittin Targan Bey koymuş. Sermet "ebedî", demek; Erkin de "özgürlük", yani "ebedî özgürlük" anlamına geliyor. Babam, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi mezunudur. Üniversitede okurken eniştesinin muhasebe işlerini de yapıyormuş, yani sanat çevresine yakın biriydi.

Türkiye'nin neredeyse tamamında sahne aldığınız gibi dünyanın farklı köşelerinde, farklı milletler sizin gösterilerinizi izledi. Hangi ülkelerdi bunlar?

Illüzyon gösterilerim için alet almayla gittiğimde yaptığım bir gösteri sırasında İsviçre'nin ünlü bir organizatöründen teklif aldım. Zürih'te batılı gece kulüplerinde çalışmaya başladım. İsviçre'nin farklı şehirlerinde uzun süre çalıştım. Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, Avus-

turya, İngiltere, Macaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Romanya, Sırbistan, Bulgaristan, Rusya, Finlandiya, İsrail, Nahçıvan, Azerbaycan, Gürcistan, Tataristan, Özbekistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Başkurdistan, Yakutistan, Moğalistan, Amerika, Kıbrıs, İran'da da sahneye çıktım. Sonra Macarlarla sirk kurdum. Polonya'da turne yaptık. Yurtdışında hep yabancı organizatörlerle, yabancı işletmecilerin yerinde çalıştım.

Gösterileriniz hâlen devam ediyor, minik kardeşlerimiz olduğu kadar büyükler tarafından da oldukça ilgi görüyor...

Zati Sungur'dan sonra bir tiyatro sahnesinde gişe açıp gösteri yapan bir benim. Hâlâ da gösteriler yapıyorum. En son Caddebostan Kültür Merkezi'ndeydim. 655 kişilik salon doluydu, insanlar yer bulamayınca yerlerde oturdu. Bu hafta Kozy Alışveriş Merkezi'nde gösterim olacak. 48 yıldır bu işi götürmek, seyircinin bilet alıp sizi seyretmeye gelmesi en büyük göstergedir.

Gösteri sırasında aksilikler yaşadınız mı?

Yaşadım tabii. Bir seferinde televizyon programı çekerken elim yandı. Oyuna çok fazla benzin koymuşum, bir anda metal kızınca çok kötü yandım. Garsonlardan birinin eldivenini giyip sahneye çıktım. Aynı gün Kervansaray'da ve Hidiv Köşkü'nde gösteri yaptım yanık elle.

Sihrin bozulduğu, mesela bir şey ortaya çıkmasını beklerken çıkmadığı gibi bir durumla karşılaştınız mı?

İllüzyondaki başarı hissettirmeden sonunu getirmektir. Hiç unutamadığım bir anım var. Kastamonu'nun Araç ilçesindeyiz. Yapacağım gösteride kutudan önce tavşanlar, sonra ördekler, en son da keçi çıkacak. Suare oynadık, pazar günü de matine yapacağız. Dekor, hayvanları öylece bırakıp gittik otelimize. Ertesi gün hazırlandık, sahneye çıktım. Gösteride kutudan tavşanlar çıktı, ördekler çıktı, en son keçi çıkacak. Kutuyu şöyle bir tur attırdım, rahatça döndü. Dönmemesi lazım. Keçinin ağırlığı olmalı. Anladım ki kutuda keçi yok. Çaktırmadan başka bir oyuna geçtim. Meğer Halk Eğitim binasının arkasında itfaiyeye açılan bir kapı

varmış. Geceleyn itfaiyeciler keçiye görün, "Biz kesip yiyelim, yarın nasıl olsa o çıkartır bir tane daha," demişler. Sonra bir kuzu bulduk, öyle devam ettik turneye.

Antrenman gerekiyor mu illüzyon sanatında?

"Manupilasyon" dediğimiz el çalışması vardır ya, iskambilleri çoğaltırsınız, onda gerekebilir. Ben stand-up şov yapıyorum. Örgüsü ve kurgusu olan bir hikâye içinde sunuyorum. Bu şovun içinde illüzyon sadece aksesuar. Ancak yeni bir alet gelirse elbet çalışırım; bazen de hatırlamak için bakıyorum. Bizim işimizde öğrenmek önemlidir. Aletin nasıl çalıştığını öğrenmek gerekir.

Dünyadaki illüzyon sanatını nasıl takip ediyorsunuz?

Dünyada neler oluyor, satışta ne var, internet üzerinden takip ediyorum; dergiler, kitaplar alıyorum. Genelde Amerika'dan alıyorum.

Sahnede gösterileriniz sırasında olmazsa olmaz diyebileceğiniz bir malzemeniz var mı?

Tavşanım daima oluyor. Şimdi canlı tavşan kullanmıyorum. Eskiden annem evinde bakardı, vefat etti. Benim evde köpek var, olmuyor. Onun yerine tavşan resmi kullanıyorum.

Dünyanın en büyük sihirbazı kim? Sizin favori isimleriniz?

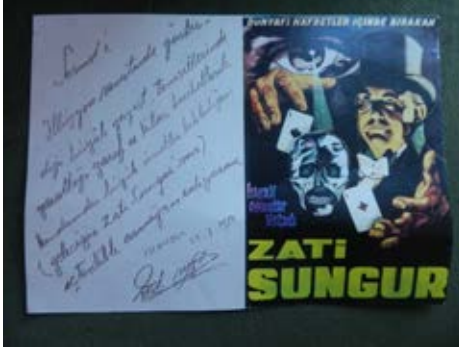
Houdini'dir. Macar asıllı Amerikalı. Hollywood filmi yaptı. Birkaç filme de konu olunca ölümünden sonra popüler oldu. İllüzyonist David Copperfield halkın gözünde şöhrettir. Paul Potassy, Silvan, Slydini, Saxburger sevdiğim isim yapmış illüzyonistlerdir, sitillerini severim. Paul Potassy'nin tarzı bana daha yakındır.

İllüzyon sanatının tarihi geçmişi için neler söylersiniz?

Dünyada ilk illüzyonistler Mısır rahiple-ridir. Modern illüzyonizm Fransa'da başlıyor. Robert Houdin daha elektrik icat edilmeden sahnelerini aydınlatabilmiş. Sinemanın mucidi Lumiere kardeşler illüzyonisttir aynı zamanda. İllüzyon oyununu bulmaya çalışırken sinemayı icat ediyorlar. İllüzyonist Okito, 100 oyun varsa 64'ünü o bulmuştur.

Dünyada sihirbazlığın okulu var mı?

Olduğunu söyleseler de yok. İllüzyonu zaman içinde öğrenirsiniz. Sonra kendinize sitil bulursunuz. Hocanızın olması

önemli, kitaplar okuyacaksınız, DVD'ler seyredeceksiniz. Bir anda olacak şey değil. Sahnede aletle uygulamak yetmez, sunum sanatıdır. İllüzyonistlerin başarısız olmasının sebebi de budur. Sahnede duruş, yürüyüş konuşma, teknik bilgi, rejî yapacak kadar kapasite gerekir. Ben şanslıyım, Zati Sungur ile başladım.

Aynı zamanda koleksiyonersiniz. Neler biriktiriyorsunuz?

Toplam sayıyı bilememekle birlikte büyük bir kitaplığım var. Okumayı seviyorum. İlk kitabım karne parası ile Uğur Kitabevi'nden aldığım Lassie'dir. Tiyatrodayken Bilgi Yayınları ve Varlık Yayınları'nın tiyatro serisini alıyordum. Haldun Dormen, Necdet Mahfi, Ekrem Dümer, Abdullah Şahin, Tevfik Gelenbe ellerindeki bütün piyesleri bana verdiler. Kitaplığımda 8000'i aşkın piyes var. Dergi koleksiyonum var. Eski Türk yazarlarının tüm eserleri vardır. Türkiye'nin en büyük illüzyon kitapları koleksiyonu bende. Çince, Rusça, Macarca, Bulgarca, İngilizce, Almanca, İtalyanca olmak üzere...

Karagöz tasvir koleksiyonum var, 1.146 adet. Dünyanın parça başına en büyük

koleksiyonu. Karagöz oyunu 29 tanedir, hepsi var. İmzalı kitap, imzalı resimler biriktiriyorum. Tiyatro, illüzyon gösterileri afişleri topluyorum. Plak koleksiyonum var. Taş plaklarımın birçoğu depremde kırıldı. Şu an 1.500 plağım mevcut. Türk halk müziği ve Türk sanat müziği ile ilgili basılmış long playlerin hemen hepsi, olmayanların da kaset ve 45'likleri var. 60.000'i aşkın eserin yer aldığı Türk müziği ve halk müziği eserlerinden oluşan ses kayıt arşivi oluşturdum. Türk müziğinde seslendirilmiş eserlerin yüzde 70'i var.

Köşe Bucak Dünya ailesi olarak, dergimize konuk olduğunuz için teşekkür ederiz. Son olarak "Sanat yaşamınızda başarınızın sırrı nedir?" diye sorsam neler söylersiniz?

Başarının sırrı: Kabiliyet, çalışmak; alt başlığında ise öğrenmek, edinmek, araştırmak gelir; üçüncü faktör ise şanstır. Benim Zati Bey'le tanışmam şanstır. Muhsin Bey'in beni davet etmesi de...

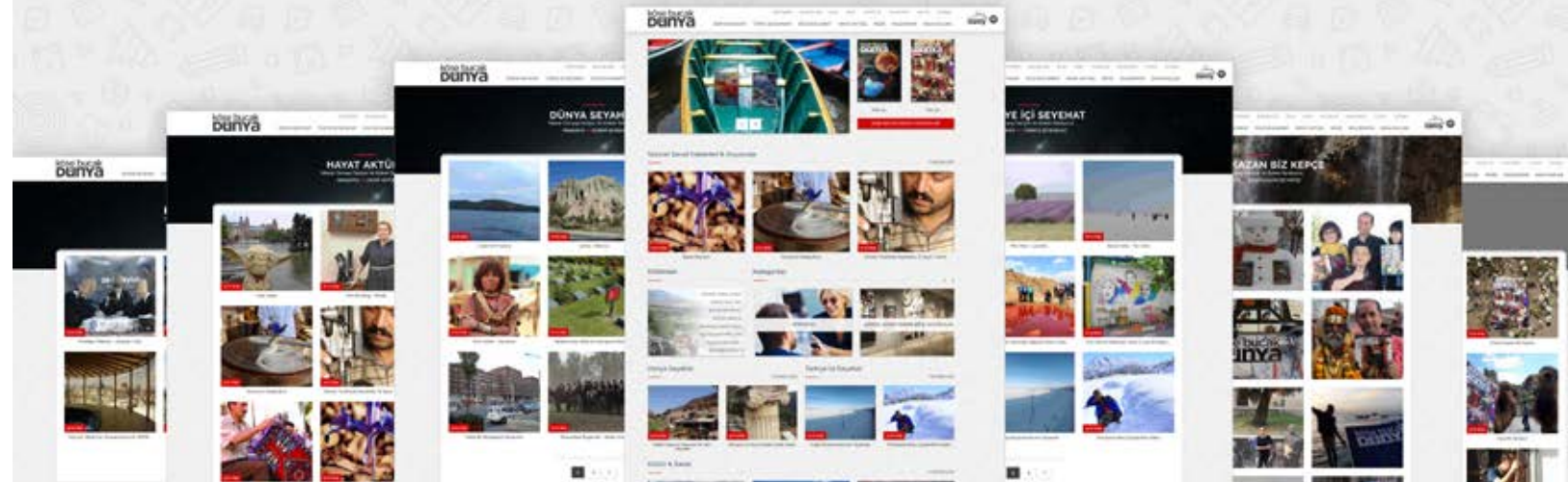

köşe bucak
Dünya
WWW.KOSEBUCAKDUNYADERGISI.COM.TR

Yeni yüzü
ile yayında

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

HATAY ARKEOLOJİ MÜZESİ

Yazı: ve Fotoğraflar: **Salih Doğan**

Hatay ilimizin merkezi olan Antakya, dinlerin ve medeniyetlerin binlerce yıldır birlikte yaşadığı, bitmek tükenmek bilmez bir insanlık hazinesidir. Tarihi ve kültürel doku zenginliği bakımından ülkemizin en önemli şehirlerinden biri konumundadır. Geçmişin kültürel izlerini bugünde ayrıntısı ile yaşatabilmekte ve bu atmosferi misafirleri de deneyimleyebilmektedir. Bende Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinin düzenlediği bir konferans için bulunduğum bu güzel şehrimizi, Antakya Habib-i Neccar Panoramasi'nı da yapan değerli dostum Öğretim Görevlisi Gökhan Maraşlıoğlu ile birlikte gezme fırsatı buldum.

Antakyamızın geçmişinden bugününe bir yolculuk yapabilmek için Hatay Arkeoloji Müzesi'ni adım adım gezmelisiniz. Bizde, orada ki kültürel mirası görebilmek, hikâyelerine yeniden tanık olabilmek, bu kenti ve ülkemiz zenginliğini kavrayabilmek için müzeye doğru yola koyulduk.

Daha önce, arkeolojik kültürel mirasımız açısından dünyanın sayılı müzelerinden biri olduğuna inandığım Hatay Arkeoloji Müzesi'ni, Boğaziçi Üniversitesinde katıldığım konferansların birinde çok güzel ve detaylı bir anlatımın yapıldığı bir sunum da izlemiştim. Sonrasında müzenin tarihi ve gelişimi hakkında biraz araştırma yapma fırsatım da ol-

muştı. Öncelikle bu muhteşem kültürel miras mabedinin tarihinden bahsetmek istiyorum.

1932 yılında Antakya ve çevresinde yürütülen kazılarla ortaya çıkan eserlerin bir mekânda toplanması fikri, kazıları yürüten Fransız arkeolog M. Prost'un önerisi ile ortaya çıkıyor. Malum o yıllar Hatay Fransız idaresinde bulunuyordu. O dönemde çıkartılan eserlere uygun olarak M. Mişel Booşer tarafından bir müze projesi hazırlanmış. 1934 yılında temeli atılan müze binasının 1939 yılında inşası bitirilmiş, 23 Temmuz 1948 yılında Hatay'ın Anavatana katılmasının 10.yıl dönümünde ziyarete açılmıştır.

1932-1939 yıllarında Princeton Üniver-

sitesinin yaptığı araştırmalarla müzenin esas zenginliğini oluşturan mozaikler ortaya çıkartılmıştır. Bu zenginlikler, merkezi Antakya'da olmak üzere Harbiye, Narlıca, Güzelburç, Samandağ ve çevresinde yapılan kazılar sonucu çıkartılan ve koleksiyonu tamamlanan mozaiklerdir. Bugün Antiokheia kökenli birçok eser, Hatay Arkeoloji Müzesi ile birlikte başta Princeton Üniversitesi Sanat Müzesi (ABD), Worcester Müzesi (ABD), Louvre (Fransa) olmak üzere maalesef dünyanın yaklaşık 20 müzesine ve özel koleksiyonlarına dağılmış durumdadır.

Bu kayıplara rağmen, Kültür ve Turizm Bakanlığımız ve Hatay Valiliğimizin

finans desteği ile yeni binasına kavuşan müze, dünyanın ikinci büyük mozaik koleksiyonunu sergileme fırsatına sahip olmuştur. Ülkemizde tasarlanmış modern bir müze binası olarak dikkati çeken proje Mimar Kemal Nalbant tarafından hazırlanmış ve 2011 yılında başlayan inşaat çalışmaları 2014 yılında

tamamlanmıştır. 53.500 metrekare üzerinde 16.000 metrekare alana oturtulan müze yapısının 32.754 metrekarelik kapalı alanında 10,700 metrekare devasa bir sergileme alanı düzenlenmiştir.

Tekrar gezimize dönecek olursak, dünyanın en geniş repertuarlı ve Akdeniz

Bölgesi'nin en etkileyici kültürel mirası seçkisini görme heyecanı beni ziyadesiyle sarmış durumda. Adımlarımı hızlandırıp bir an önce bu eşsiz hazinenin koleksiyonlarını keşfetmek istiyorum.

Müze girişinde bizi ilk karşılayan şey duvardaki "Doğu'nun Kraliçesi Antakya"

yazısı. Bütün hikâye bu cümlede özetlenmiş aslında çünkü bu müze eşsiz koleksiyonlara sahip bir krallık gibi... İlk bakışta fark edeceksiniz ki eserlerin kendileri de sergileme biçimleri de cidden hayranlık uyandıracak düzeyde. Şimdi müzeye dair bölümleri gezi rotası kapsamında birlikte gezelim...

Üç Ağızlı Mağara

Hatay'da yaşam MÖ 43.000 ile MÖ 17.000 yılları arasında Üçağızlı Mağarası'nda başlar. Hatay Arkeoloji Müzesi'nin yeni sergi alanına Samandağ İlçesi, Meydan Köyü'nde bulunan Üçağızlı Mağarası canlandırılması ile girilmektedir. Ardından Geç Tunç Çağı'na ait bir mezar ile karşılaşılıyor, dönemin bütün gömme ritüellerinin yansıtıldığı bu mezar hayli ilginizi çekiyor. Dikkat çeken sergileme tekniği, eserin bütün boyutlarını gözlemleme ve inceleme şansı veriyor size.

II. Şuppiluliuma

Müzedeki en önemli eserlerin başında MÖ 1.100 ile 800 yıllarına tarihlenen Hitit Kralı II. Şuppiluliuma'nın heykeli gelmektedir. İri gözleri, sakalları ve bukleli saçlarıyla Anadolu'yu kıtlıktan kurtardığı bilinen, bir elinde başak diğer elinde mızrak bulunduran çok uzak olmayan bir zamanda Reyhanlı kazılarında ortaya çıkartılmış 1,5 m boyundaki Şuppiluliuma heykeli müzenin en gözde eseri olma özelliğini taşıyor. İri gözleriyle dikkat çeken bu büyük Hitit Kralı ile öz çekim yapmadan gitmek olmazdı elbette. Bizde birçok ziyaretçi gibi bu aktiviteyi yaptıktan sonra diğer salona doğru geçiyoruz.

Eşsiz Mozaikler

Antakya, Harbiye, Güzelburç, Samandağ ve çevresinde yapılan kazılar sonucu ortaya çıkarılan mozaiklerle, müzenin mozaik koleksiyonu tamamlanmış. Müzede MS 2-5. yüzyıllar arasına ait mozaikler ziyaretçinin ilgisine mimari mekân canlandırmalarıyla birlikte sunulmuş. Bu da ziyaretçiye daha fazla inceleme fırsatı ve birçok açıdan yorumlama fırsatı sunuyor.

Orta bölümde MS 5. yy tarihlenen Yakto Mozaığı'ne yer verilmiş. Konusunu mitolojik karakterler ve av sahneleri oluşturmakta. Büyük Ruh 'Megalsofya'

etrafında, hayvanları avlayan ve mücadele eden Yunan mitolojilerinin Narkisos, Tresias, Aktion ve Adonis gibi karakterlerini görme şansına sahip oluyoruz.

Dikkatimi çeken mozaiklerden birisi de ince bir çizgi ile sınırlandırılmış beyaz zemin üzerinde, bir elinde iki ince alta çubuğu diğer elinde omuzunda tuttuğu iki ucu kafesli uzun sopa bulunan "Zenci Balıkçı Mozaığı" oluyor.

Neşeli Ol Hayatını Yaşa Mozaığı

Müze ziyaretçilerinin ilgi odağı olan ve müzenin vazgeçilmez öz çekim mekânı haline gelen, bir dönem medyada da çokça yer alan, üzerinde Grekçe 'Neşeli Ol Hayatını Yaşa' yazılı MÖ 3. yy tarihlenen mozaik favorilerimden biri oldu. Müze uzmanı arkadaşımızın anlattığına göre 'Türkiye'de eşi olmayan bir mozaik' ve sadece İtalya'da buna benzer bir mo-

zaik olduğunu öğreniyoruz. Diğer taraftaki, açık renk zemine işlenmiş ve çevresi çizgilerle çevrilen, üzerine Grekçe isimlerinin yazıldığı gece perileri Tiritenler ve su perileri Nereid figürleri işlenmiş olan "Gece Âlemi Mozaığı"da müzenin gözdeleri arasında bana göre.Müzede başka çok sayıda mozaikler var.

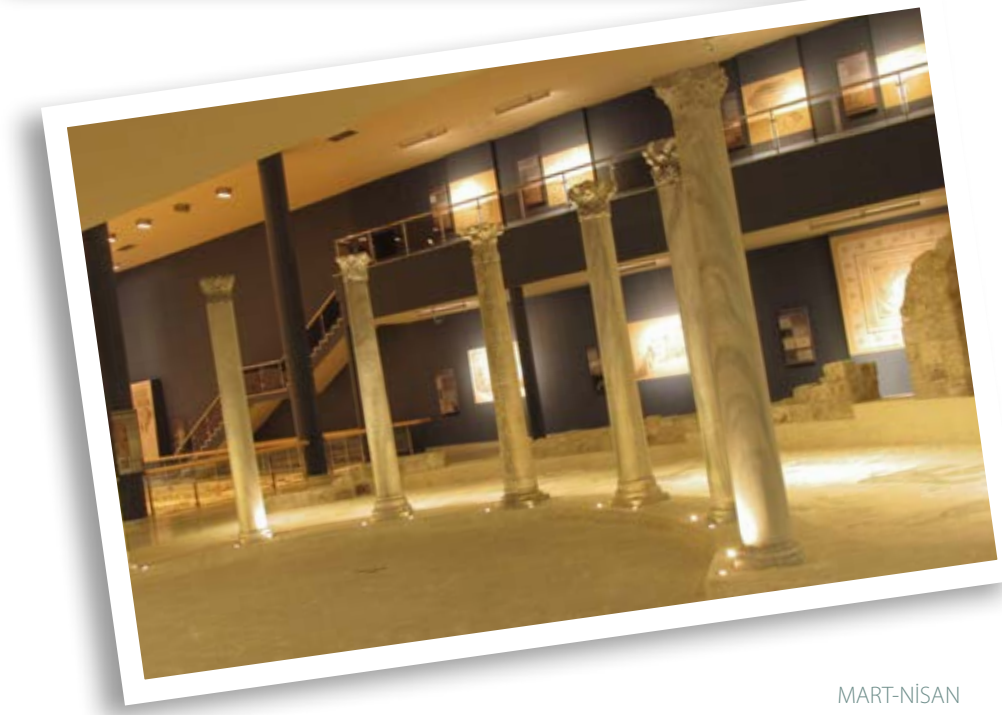
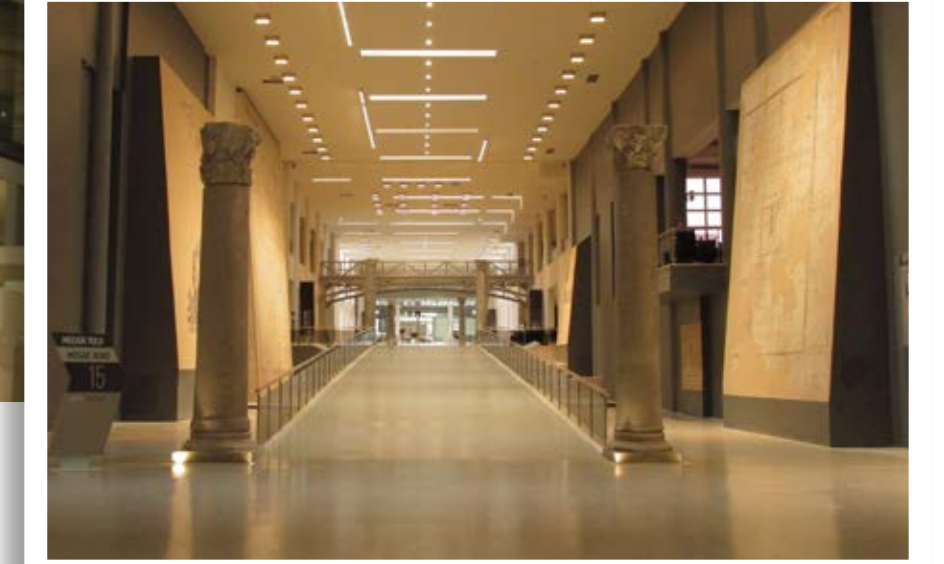
Lahitler Salonu "Antakya Lahdi"

2018 yılı nisan ayında teşhiri tamamlanarak ziyarete açılan "Lahitler Salonu"nda antik çağdaki ölü gömme gelenekleri ve kültlerine dair eserler; lahitler, urneler, ostotekler ve mezar stelleri yer almakta. Şüphesiz müzenin şaheserlerinden birisi de lahitler salonunun son odasında sergilenen ve eşsiz bir sanat eseri olan ünlü 'Antakya Lahdi'. MS 265-270 yıllarına tarihlenen uzunluğu 2.47 m, genişliği 1.22 m, yüksekliği ise 1.20 m olan bu lahit Roma Dönemi hey-

keltirایشliğinin adeta zirvesi niteliğinde. Tek kelimeyle muhteşem... 1993 yılında Harbiye'de yapılan bir temel çalışmasında tesadüfen bulunan eser inanılmaz işleme detaylarına sahip. Lahdin her cephesinde döneme dair çeşitli sahneler canlandırılmış. Ön dar yüzünde yeraltı tanrısı Hades'e giden bir kapı ve kurban verme sahnesi, arka dar yüzünde soylu aileye ait figürler ve geniş yüzeylerinde gençlik, olgunluk ve yaşlılığa dair tasvir-lere yer verilmiş.

Hatay Arkeoloji Müzesi'ndeki sergileme tekniği gerçekten ülkemiz müzeciliği açısından son derece önemli bir yere sahip. Kronolojik sıralama, etiketlemeler, örneklemeler, yerleşimler, eser aydınlatmaları ve mekânla bütünlükleri harikulade.

Arkeoloji Müzesi bugün mozaik koleksiyonu bakımından Dünyanın ve

Türkiye'nin en büyük mozaik müzesidir. 8 sergi salonu ve açık sergileme alanlarıyla günümüzde dünyanın en geniş sergileme alanlı mozaik müzesi olma özelliğini de taşımaktadır. Bahçesinde de birtakım eserlerin sergilendiği müzenin 5 adet deposu mevcut olup müze envanterinde 2011 yılı itibarıyla 35.433 eser mevcuttur.

35 Bin Eserlik Envanter

1933-1938 yılları arasında Amik Ovası'nda Cüdeyde, Dehep, Çatalhöyük ve Tainat'ta, Chicago Üniversitesi Chicago Oriental Institute tarafından kazı çalışmaları yapılmıştır. British Museum adına Sir Leonard Wolley, 1936 yılında Samandağ'ın El-Mina Mevkii'nde, 1937'den 1948 senesine kadar da aralıklarla Açana Höyüğü'nde yürüttüğü kazı çalışmaları sonucunda ortaya çıkardığı muhteşem kültürel miras, en güzel şekilde korunarak sergilenmektedir.

Neolitik Dönem'den Demir Çağı'nın sonuna kadar yerleşilmiş olan höyük kültürleri, Amik Ovası'nda yer alan Tell Kurdu, Tell Tayinat ve Tell Açana höyük mimarilerinden esinlenerek o dönemin yapıları müze içerisine inşa edilmiş. Bu yapılardan çıkan buluntular özel mekân düzenlemeleriyle sergilenmekte. Yine teşhir salonlarında, Dörtöl da bulunan Kinet Höyüğü ve diğer bazı höyüklerden çıkarılmış küçük buluntuların sergilendiği vitrin düzenlemeleri mevcut.

Mitolojide önemli bir yeri olan Tykhe, Hellenistik Dönem'den itibaren

Antiokeia'nın şans tanrıçasıdır. Roma Dönemi'nde de varlığını sürdüren Tykhe, Antiokeia'ya özgü sembollerle bilinmekte. Sergide Antiokeia Tykhe'nin tasvir edildiği heykeller ve sikeler yer almaktadır. Mitoloji bölümünde Hellenistik ve Roma Dönemi'nde inanılan tanrı-tanrıça ve kahramanların heykelleri de sergilenmektedir.

Binlerce yıl öncesinde insanların yaşadığı antik mağaralardan, Hitit Kralı II. Şuppiluliuma'ya, Atçana, Tell Tayinat ve Tell Kurdu Höyüğü kazılarında çıkarılan tarihi değerlerden, Orta Çağ ve İslami Dönem'e ait sikke koleksiyonlarıyla muhteşem bir koleksiyona sahip müzede ayrıca Habib-i Neccar Cami, Bayezid-i Bistami Türbesi ve Payas Külliyesi'nin aslına uygun olarak yapılmış maketlerini görmek de mümkün. Modern sergileme yöntemleri ve teknolojilerinin kullanıldığı bu müze ülkemiz adına gurur verici

ve sahip olduğumuz kültürel miras anlamında eşsiz bir hazine.

Büyük İskender ve sonrası, Sasani, Hellenistik ve Selevkos dönemleri Hatay'a dair eserlerin sergilendiği alanları gezerek, ziyaretimizin sürdüğü 3 saat boyunca geçmişin görkemli günlerine neredeyse zamanda yolculuk yaptık diyebilirim.

Bu eşsiz müzeyi bana gezdiren sevgili dostum Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Öğretim Görevlisi Gökhan Maraşlıoğlu'na teşekkür ediyorum. Sizler de bu büyük tarih ve kültür hazinesini görerek Antik Çağ, Hitit, Hellenistik, Roma, Bizans dönemlerine dair hikâyelerle dolu mozaiklerle zamanda yolculuk yapma şansına sahip olabilirsiniz.

**BU RAMAZAN
DAYANIŞMA VAKTİ**

HOŞ GELDİN
RAMAZAN

**İYİLİĞİ PAYLAŞ
BEREKETLENSİN**

 **ZEKAT
BAĞIŞI**

 **FİTRE
BAĞIŞI**

KUVEYT TÜRK KONYA ŞUBESİ RAMAZAN HESABI

IBAN NO TR92 0020 5000 0067 2359 2000 01

**Zekat, Fitre, Fidyeye, Sadaka ve tüm bağışlarınızla
Bu Ramazan ve her zaman Dünyanın 3 kıtasında, yetimlerin,
mazlumların ve muhtaçların sofralarına iyilik taşıyın.**

Online Bağış
www.ridader.org.tr
0332 234 1616

Eskimeyen Bir Bayram Geleneği: GÜDÜK TOPLAMA

Yazı ve Fotoğraflar: Tuğba Hilal Kabakçı

Başarakavak Konya'ya 35 km uzaklıkta yaklaşık 2000 nüfusluk küçük bir kasaba iken şimdi merkez Selçuklu ilçesine bağlı bir mahalleye dönüşmüştür. Bu mahalle asırlardır bir geleneği sürdürmekte: Güdük toplama... Geçen Ramazan Bayramı'nda sadece bu geleneği biraz daha araştırmak için ilk gün aynı

zamanda köyüm olan Başarakavak'a gittim. Daha köyün girişinden itibaren ellerinde uzun çubuklarla dolaşan çocuklar göze çarpıyordu. Arabadan inip bir süre çocukları izledim, fotoğraflarını çekip sohbet ettim. Ancak çocukların çekingen tavırları bana pek bir şey katmamıştı. Yoluma devam ederken bu

defa mahalleli kadınlarla karşılaştım. Bu geleneğin nasıl ortaya çıktığını öğrenmekte kararlıydım.

Güdük yalnızca un, tuz ve sudan yapılan bir tür yiyecek, son zamanlarda lezzetini arttırmak için yumurta ve yağ da ekleniyor. Her aile kendisi için güdük yapabileceği gibi birkaç aile de birleşerek ortak hazırlayabiliyorlar. Tabii bu herkese zamandan ve maddi açıdan kazandıran ekonomik bir yöntem. Hazırlanan güdükleri pişirebilmek için tandırlara ihtiyacınız var. Konya'nın pek çok köy ve kasabasında tandır denilince akla taş fırına benzer yerler geliyor ancak Başarakavak'ta tandırlar topraktan yere gömülme suretiyle yapılmış fırınlardır. Köyde üç beş ailenin kullandığı

ortak tandırlar bulunmakta ve ekmek yapımında olduğu gibi güdük yapımında da bu tandırları ortak kullanabilmektedirler. Güdükler genellikle, Ramazan Bayramı arifesinde ya da derin dondurucuların hayatımıza girmesi ile saklama koşullarının uygunluğundan dolayı daha önceden hazırlanmaktadır. Büyükçe leğenlerde yoğurulan hamurlardan küçük bezeler yapılır ve ortası delik küçük halkalar oluşturularak tandıra yapıştırılır. İyice gevreyince çıkarılır ve örme sepetlerin içinde saklanır. Daha önceleri yalnızca un ve sudan yapıldığı için gevrek halde uzunca bir süre dış ortamda saklanabilen bu yiyeceklerin içine yumurta ve yağın da eklenmesi ile hemen tüketilmesi mecburi hale gelmiştir.

Köy halkından bu geleneğin yalnızca Ramazan Bayramına özgü bir adet olduğunu öğreniyorum ancak kimse ne zaman ve nasıl başladığını bilmiyor. Bugün 70 – 80 yaşındaki teyzelerin söylediklerine göre bu âdeti büyükanne ve büyükbabalarından onlar da kendi ebeveynlerinden öğrenmişler. Önceleri bir çeşit şeker toplama âdetinin temeli olarak düşünüyordum ancak köyde güdük toplamanın yanı sıra köy odalarına konulan şekerlerden de şeker toplama âdetinin eskiden çok yaygın olduğunu öğreniyorum.

Güdüklerin içerisine konulan malzemelerin zamanla az da olsa değişikliğe uğramasına rağmen geleneğin nesilden

nesile hiç değişmeden aktarıldığına şahit oluyorum. Yazımın en başında çocukların ellerinde büyükçe çubuklarla dolaştıklarından bahsetmiştim. Bunlar özenle seçilmiş temizlenmiş parlatılmış ve gerçekten yaklaşık iki metrelik çubuklardı. Daha on yıl öncesine kadar bu ağaç çubuklar kuşburnu dallarından yapılmış fakat köylüler tüm kuşburnu ağaçlarını telef edince kavak ağacından yapmaya başlamışlar. Bu kadar büyük olmasının nedeni ise bir zekâ ürünü 😊; köy evlerinin altında ahır olduğu için evler iki katlıdır ve çocuklar bayram namazından hemen sonra çok erken bir saatte toplamaya başlarlar. Bundan dolayı evlerin kapılarını çalıp ev ahalisini bütününüyle rahatsız etmemek için çok uzun olan çubuklarını pencerelere hafifçe tıklıyorlar. Evin sahibi ise aşağıya inmeden pencereden güdüğün ortasındaki delikten geçiriveriyor çocukların çubuklarına ve daha sonra çocuklar çubuklarını doldurup evin yolunu tutuyorlar.

Eskiden çocukların sağlıklarını tehdit

eden şekerli atıştırmalıklar yoktu. Acıktıkları zaman annelerinin ellerine tutuşturdukları yöresel yiyeceklerle idare ederlerdi. Bana göre bu gelenek çocuklara bayram sevinci yaşıtmanın en güzel yolu... Bugünkü krakerler ve sağlıklı sız atıştırmalıkların gönülleri alsa yörede gelenekler devam ettirilmektedir.

iyiliğin bereketi, yeryüzüne yayılsın.

Dört Mevsim Toros Yaylaları

Yazı ve Fotoğraflar: **Turgut Karabacak**

Eriyen kar sularından oluşan dereler şırıl şırıl akarak, kavisler çizip su dökülene doğru akarken, havanın ısınmasıyla çimenler yeşerir, çiğdemler yerini yavaş yavaş mor sümbüllere bırakır Toros yaylalarında. Hava henüz ısınmaya başladığı için yayla bu mevsimde serin olur. Kısa kollu gezmeye gelmez, üşütür yaylanın havası.

Yaylaların en güzel zamanı bahar ve kış mevsimleridir. Her mevsim ayrı güzel olmakla beraber kışın beyazın asaleti ve ilkbaharın canlılığı ayrı güzeldir.

Kışın evler kar altında kaldığı için sadece bacaları görünür. Beyaz doku her yeri kaplar. Sanki bir hayalet şehir gibidir. Hiçbir yaşam belirtisi olmaz, hiçbir iz görünmez kar üzerinde. Sadece vahşi hayvanların izleri görülür kar üzerinde. Bazen bir ayı, bazen kurt sürüsü ya da zıplayarak giden bir tavşanın izi. Çok kar

yağması nedeniyle yayla yolları kapalı olur. Buralara ancak saatlerce yürüyerek yaya olarak ulaşmak mümkün olur.

Bazen üç beş doğasever bir araya gelip bir Pazar günü o güzellikleri görüp, o ana tanık olmak için karlı yolları aşarak yaylaya ulaşır. Bir yayla evinin balkon altına sığınarak, kar suyuna çay demleyip manzaranın tadını çıkarırken çay bardakları hızla boşalır. Şartlar ne kadar çetin olsa da keyfi o derece fazla olur kış mevsiminde yaylaların.

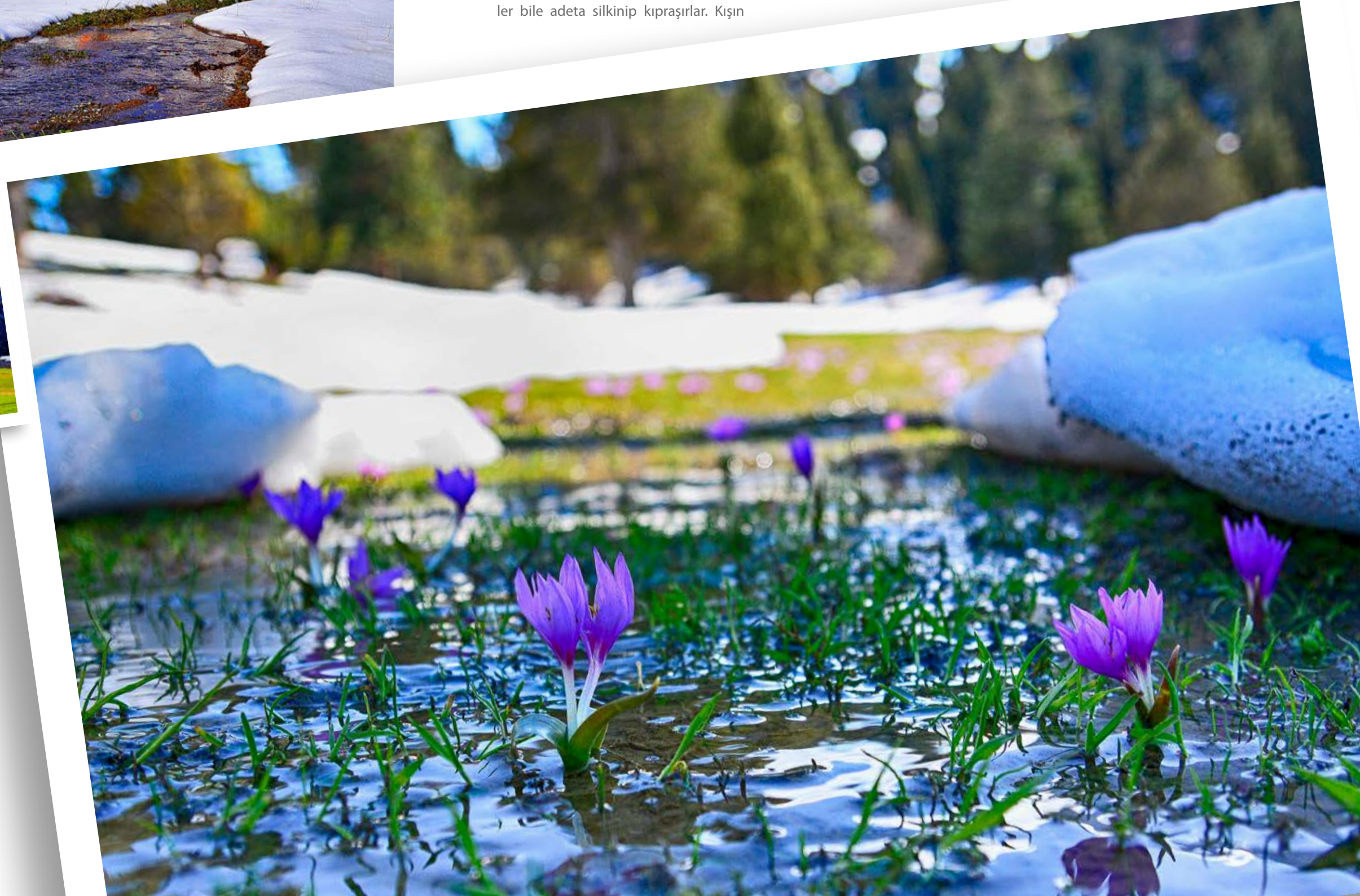
Kıştan sonra uyuyan yayla canlanır, evler bile adeta silkinip kıpraşırlar. Kışın

ağırlığını üstünden atıp baharı kucaklar yaylalar. Coşkun sular, sapsarı çiğdemler, kardelenler sırayla kendini gösterir yaylalarda.

En coşkulu zaman ilkbahardır. Her yerden yaşam izleri kendini gösterir. Karlar erir, dereler coşar, düdenler suları bıkımadan usanmadan yutarlar. Sarı yeşil bir renge bürünür her yer. Taşların kenarından evlerin duvar diplerinden, çayırların ortasından, kısaca her yerden çiğdemler fışkırır yeryüzüne. Şanslı olursanız kırmızı bir anemon görme şansınız da

vardır yaylalarda. Fakat az olduğu için çok zordur bu güzelliğe rastlayabilmek.

Yaylanın bulunduğu rakıma göre mevsimi karşılama zamanı on beş yirmi gün arasında değişir. Aşağılarda şubat sonunda çiğdemler açarken yükseklerde nisanı bulur bazen de geçer çiğdemlerin açması. Çiğdemlerden sonra sümbüller, sonra da kuzular koyunlar gelir meleyerek.

Öksüz olan yayla şenlenir, yüzünde te-
bessümler açar. Her bacadan dumanlar
yükselir yaz boyu. İnsanlar mantar top-
lamak için sabah erkenden çıkarlar ev-
lerinden. Sürüler gider dağlara otlamak
için, akşamüzeri olunca geri dönerler.
Kuzular anasına koşar, bulup koklamak
için. Tatlı bir telaş başlar yayla evlerinde.
Keçiler, koyunlar ağıllarına yerleştirilir,
akşam hazırlığına başlanır bir yandan
da. Ev dışında ocaklarda yakılan ateşte
pişen yemekler büyük bir iştahla yenir
yaylalarda. Çünkü yayla havası insanı
acıktırır. İştahını açar insanın.

Akşam karanlığı yayla üzerine çöktüğü
zaman tatlı bir huzur başlar. Gökteki
sayısız yıldız uzun yaz gecelerine eşlik
eder. Uzaklardan gelen tilki sesleri gece-
ye karışır.

Yaz boyunca insanlar peynirlerini ve
yağlarını hazırlarlar, tulumlara basarlar.
Böylelikle kış hazırlığı yapılmış olur.

Hazirandan sonra yaylalar yavaş yavaş
sakinleşir. Otlar kuruduğu için yaylacı-
lar köylerine geri dönerler. Bu yüzden
sonbaharda yaylalar çok sessiz olur. Ot-
lar sararmış, dereler kurumuş olur. Bir
uyanışa hazırlık yapar gibi yayla içine
kapanmaya başlar. Yorgunluğu üzerin-

den atıp yeniden coşkuyla karşılaya-
bilmek için baharı yavaştan uykuya
dalar.

Bu mevsimde çok az ziyaretçisi olur
yaylaların. Evler karşılıklı kendile-
riyle konuşur, bacalar uzaktan el sal-
larlar birbirlerine Toros yaylalarında.

köse bucak Dünya

SEYYAHIN SEYİR DEFTERİ

Dünyanın doğusunu, batısını, kuzeyini, güneyini sizler için
köse bucak geziyoruz. Gezip gördüğümüz ülkeleri her yönüyle
sizlere aktarmaya çalışıyoruz.

Olur da bir gün sizlerinde yolu bu ülkelere düşerse; nereleri
gezmeli, nerede kalmalı, ne yemeli, nereleri görmeden asla
dönmemeli gibi pratik alternatifli bilgilerin yer aldığı programı

Ali Sami Palaz hazırlayıp sunuyor.

Köse Bucak Dünyanın kapıları sizler için açılıyor.

İYİ SEYİRLER

YouTube

youtube.com/kosebucakdunya

www.kpsebucakdunyadergisi.com.tr

YÖRÜNGE DAĞARCIGI

Yazı ve Fotoğraflar: **Nur Nazıyok**

Seyahat edemeden geçirdiğim en uzun dönem... Birçoğumuz ile aynı kaderi paylaşıyoruz. Ama bizi diğer insanlardan ayıran kocaman bir özelliğimiz var. Anılar... Kafamın içindeki güzelliklerle seyahat etmeden beş ya da altı ay daha idare edebilirim sanırım. Bu yazıda en son gezdiğim yerlerden yakın zamanda döndüm diyebilmeyi çok isterdim. Ama dünya ciddi bir sınav veriyor. Bu sınav bitene kadar anılara sığınmaktan başka çaremiz de yok. Sizlere bu yazımda Türkiye'nin nefis yerlerinden bahsedeceğim. Hazırsanız başlayalım...

İstanbul'un en güzel manzarası neresi? İstanbul'a en güzel nereden baktınız? Galata Kulesi? Süleymaniye Cami? Bebek? Hayır, hayır hiçbirisi. Size bir çift göz bırakıyorum. Bakmaya doyamadığımız güzel İstanbul'a bir de bu gözle bakın. Boğaz'ın enfes görüntüsüne, vapurların su üstünde kuğu gibi süzülüşüne...

Birinciliği Topkapı Sarayı'na veriyorum. Tarihsel üstünlüğü ve yaşanmışlığı da cabası. Topkapı Sarayı'nın her karışını gezmiş biri olarak söyleyebilirim ki muazzam bir mimari. Peki, balkonundan hiç baktınız mı?

Beyoğlu'na giderseniz İstanbul şımarık bir çocuk, Sultanahmet'te olgun bir adam, Kız Kulesi'nde naif bir genç kız. Ama Topkapı Sarayı'nın balkonundan baktığınızda; dünyanın en iyi ressamından, en özel renkler kullanılarak çizilmiş, dünyanın en değerli tablosu... Buraya her geldiğimde manzaranın keyfini çıkartmaktan fotoğraf çekmeyi unutuyorum.

İkincisi: Salt Galata... Burayı bilen çok az insan tanıdım. Tarihi Osmanlı Bankası binası. Bankalar Caddesi'nde dev bir taş bina. Taş oymalarına her gittiğimde bir kez daha hayran oluyorum. Şu an

burası bir kütüphane, aynı zamanda çeşitli sanatsal aktivitelere de ev sahipliği yapıyor. Her katında İstanbul'dan bir tık daha yükseliyorsunuz. Üçüncü katındaki kamara penceresini andıran yerden baktığınızda ise bingo... Galata Köprüsü, Eminönü, Süleymaniye Cami, kısacası tarihi yarımada sere serpe gözlerinizin önünde. Bu manzaranın dinlendirici bir etkisi var. Burada zaman geçirmeyi çok seviyorum.

İstanbul'a ne çok uzak ne çok yakın Şile'ye doğru yol alıyoruz. Aniden tatil ruhuna bürünüveriyorsunuz burada. Kafa dinlemek için, manzaraya karşı bir fincan kahve içmek tercihlerim arasında... Pazarına denk gelerseniz ne âla. Sünger Bop Kalesi'ni, Meşhur Şile Feneri'ni, karakterli kayalardan oluşan plajlarını doyasıya gezin. Minik bir cadde var, çarşı burada konumlanmış. Şile köftesi yiyebilir, Beyoğlu Pastanesinin

nefis dondurmali profiterolu ile taçlandırabilirsiniz.

Karadeniz'e yaklaşmışken rotamızı hiç bozmadan Doğu Karadeniz'e doğru yol alalım. Karadeniz benim için kesinlikle Rize ve Artvin demek. Fotoğraflardan aşına olduğumuz manzaralardan birine götüreceğim sizi. Yolumuz biraz uzun ama bulutların üstüne çıkmayı vaat ediyorum. Tamamına 2400 rakım. Sabahın ilk saatlerinde Ayder üzerinden Huser Yaylası'na 4x4'le dört dörtlük bir yolculuk yaptık. Yaylaya uzanan yol her ne kadar tehlikeli olsa da sonuç buna fazlasıyla değdi. Burası aslında gün batımıyla ünlü. Fakat gün doğumu da en az batımı kadar güzeldi. Bir de koskoca yaylada yalnız olunca daha da güzelleşti. Baktığınız her yere gerçekten bakın çünkü sis durumu on saniyede değişebiliyor. Endemik bitkilerin üzerinde oluşan çiğ taneleri de objektiflerinize yansısın. Model gibi poz veren bitkiler burada fazlasıyla mevcut çünkü.

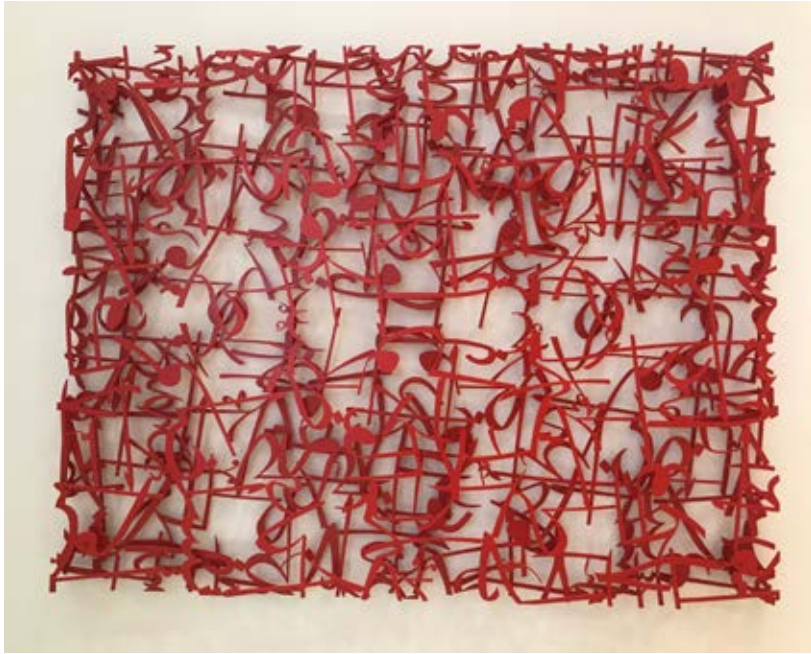

Keskin bir manevrayla bitki örtüsü değiştirip Kapadokya'ya doğru yol alalım. Kapadokya günün her saatinde güzel, her mevsim güzel. Karlıyken başka, gün batımında başka, gün doğumunda bambaşka. Bazen dev bir Noel ağacına benziyor, bazen de bembeyaz bir gelinlik giymiş gibi. Peki, peri tozu kaplı bu bacalara en güzel nereden bakabiliriz?

Paşabağ Vadisi'nde bölgenin en büyük peri bacalarını burada görebilirsiniz. İçlerine girebilir, zamanı geriye alabilirsiniz. Bu yapılar bize doğanın en güzel hediyesi. Volkanik kayalara yağmur damlaları düşüyor, milyon yıllar sonra şapkalı peri bacalarına dönüşüyor. Sihir gibi. Ören yerinde minik bir jandarma karakol binası var. Peri bacasını hizmet binasına çevirmişler çok da güzel olmuş. Burada günün her saati çok güzel. Akşamüstünü burada geçirip gün batımı için, kızıl vadiye geçiyoruz.

Başka bir gezegendeymiş gibi hissedeceğinize yemin edebilirim. Gökyüzü rengârenk. Yeryüzü kıpkırmızı. Kayalara yansıyan ışıklar inanılmaz güzel görüntüler oluşturuyor. Günü burada kapatma lüksünü muhakkak yaşayın. Belki leziz Kapadokya üzümlerinden yapılmış bir şarap da eşlik eder size.

Bu dev açık hava müzesinden çıkıp Türkiye'nin Amsterdam'ı Eskişehir'deki 10/10'luk müzeye gidiyoruz. Burası OMM(Odunpazarı Modern Müzesi). Diğer modern müzelere kıyasla giriş fiyatı oldukça makul. Odun Pazarı'nda bulunan bu modern yapının şehrin vizyonunu ilerlettiği aşikâr. Utanmasam her hafta sonu gideceğim bir yer. İçindeki soyut metaforlar dışında mimari olarak da sizi oldukça etkileyen bir yer. Müzeye adınızı atar atmaz odun kokusunu alıyorsunuz. Müze boyunca bu koku size eşlik ediyor. Müzedeki bir çok eser gerçekten muazzam ve orijinal. Fakat özellikle Tanabe Chikuunsai IV'ün bambu eseri inanılmaz. Bambudan yapılmış dev bir sarmal 15 metre karelik bir alana sığdırılmış, müzenin üst katlarından da bu şahane eseri görebiliyorsunuz. Ülkemize böylesine güzel bir değeri, çağdaş sanatı kazandıran herkese gerçekten teşekkürler.

Kültüre ve sanata doyduktan sonra bu içsel yolculuğu güzel bir Akdeniz akşamüstü ile kapatmak istiyorum. Hepimizin bu aralar en çok özlediği şey aslında. Güneş denize doğru batarken, manzaraya karşı belki bir kitap okumak. Ya da sonuna kadar anın tadını çıkarmak. Antalya'dan Demre'ye doğru giderken, sizi doğanın kucağına fırlatacak bir kavşak var. Evet, burası Olympos. Tatil için muhakkak hayatınızda bir kez de olsa uğrayın. Tüm dış etkileri Olympos girişiindeki tabelanın yanına bırakıyorsunuz. Hırs, para, kıskançlık hepsi orada kalıyor. Burası bir kapital. Kendi halinde. Öncelikle kendinize konaklamak için güzel bir ağaç ev bulun. Akşamları kamp ateşi etrafında kahve içebileceğiniz bir yer olmasına dikkat edin. Buranın bir özelliği var; plaja müze kartla giriyorsunuz. Çünkü Helenistik Dönem'den kalma bir antik kentten geçerek ormanın içine konumlanmış dingin denize ulaşıyorsunuz. Biz şanslıydık, antik kenti gezerken kazı ekibine rastlayıp onların peşine takıldık. Kenti ortadan bölen bir ırmak var. Irmağın iki yakasını birbirine bağlayan köprünün bir ayağı halen ayakta. Burada doğanın kucağına doğru adımlar atın. Geçtiğiniz yolların güzelliği dışında sizi yolun sonunda bekleyen manzara gerçekten inanılmaz.

Eve kapandığımız bu günlerde başında da söylediğim gibi insanı yaşatan şeyler hatıralardır aslında. İyi ki anılarımız var. Yoksa hayat daha dayanılmaz hale gelmez miydi?

Aslında evde de vakit geçirmek bir o kadar güzel. Evde vaktinizi daha da güzelleştirecek iki tane de film önerim var. Birincisi, altın madalyayı hak eden Into The Wild. Chirstopher Mccandless'in gerçek hayatından uyarlanan bu film, modern

dünyaya uyum sağlayamayan bir gencin hazin sonunu anlatıyor. Gümüş madalya ise yine modern dünyadan sıkılıp, önceliğini yapmak istediği şeylere veren bir kadının hikâyesi: Eat, Pray, Love. Başrolde Julia Roberts'ın olması filmi daha da çekici hale getiriyor. Dil öğrenmenin, yemek yemenin, âşık olmanın ve farklı kültürlerle entegre olmanın ne kadar özel bir şey olduğunu film gözlerimizin önüne seriyor.

Penelope Riley'in de dediği gibi "Mesele son durağın neresi olduğu değil, nasıl anılara ve yaşanmışlıklara sahip olduğundur."

ALİ SAMİ PALAZ
youtube.com/AliSamiPalaz

SERÜVEN YENİ BAŞLADI,
SİZİ DE BEKLİYORUZ.

PORTFOLYO

Mustafa Cebecioğlu: 1992 Nisanında Karadenizin incisi Ordu'da doğdu. İlk öğretim ve orta öğretimi burada tamamladıktan sonra raylı sistemler işletmeciliği okuluna Erzincan'a gitti.

2010 yılında mezun oldu. 2011 yılında Konya'da Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarında çalışmaya başladı ve halen devam etmektedir. Fotoğrafa ilgisi uzun yıllardır vardı fakat her

şey Mustafa BİNOL ile tanışmasıyla netleşti. Mustafa BİNOL'dan aldığı Atölye eğitimi ile insan hayatını fotoğraflamaya başladı. Katıldığı bir çok yarışmadan ödül almıştır.

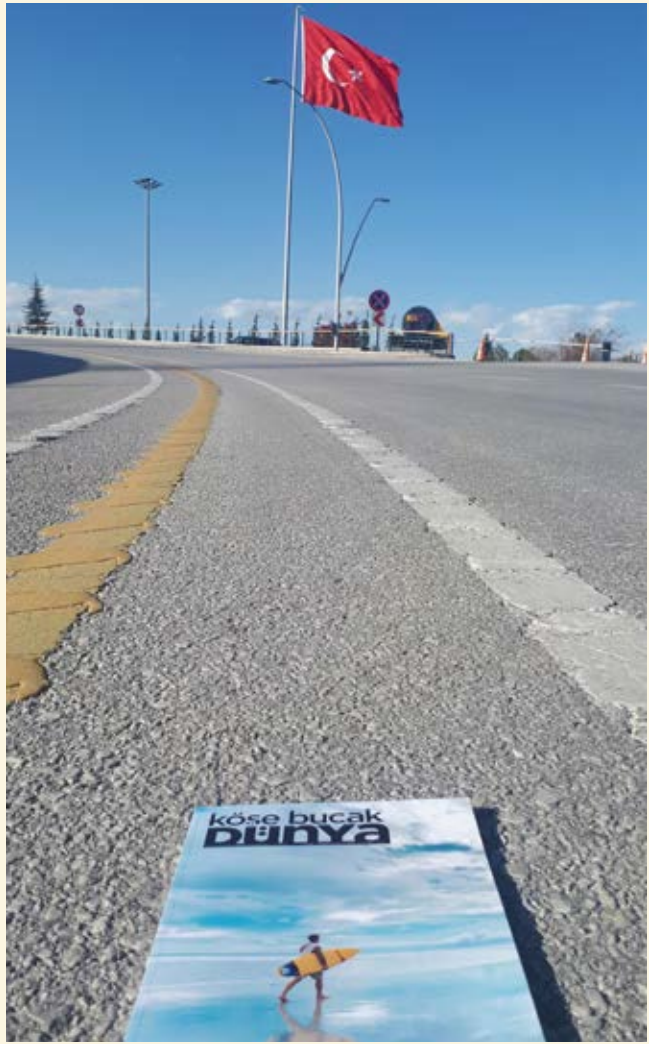

DÜNYA KAZAN BİZ KEPÇE

HOŞGELDİN
YA ŞEHİR-İ
Ramazan

www.izisut.com.tr

SÜT TOZU - KREMA - TEREYAĞ - SADE YAĞ

